

บทที่ 7

มวยตู้ยุคอุตสาหกรรมโทรทัศน์ (พ.ศ. 2532-2552)

เนื้อหาพัฒนาการจากมวยไทยสู่รายการมวยตู้ในบทที่ 7 นี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการสื่อสาร รูปแบบการผลิต และรูปแบบรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงเข้าหาระหว่างมวยไทยกับรายการโทรทัศน์ในเชิงอุตสาหกรรม ทั้งนี้มวยไทยในรายการมวยตู้เริ่มมีการผลิตรายการที่มีมาตรฐานรูปแบบการจัดแข่งขันและกติกาในการออกอากาศและผลิตรายการอันเป็นผลการควบคุมของคณะกรรมการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 6 มวยตู้ยุคจัดระเบียบสื่อ (พ.ศ. 2523-2531) กอปรกับการผลิตรายการมีลักษณะเป็นรายการประจำมีถ่ายทอดรายการทุกสัปดาห์ มวยตู้ในยุคนี้จึงค่อนข้างโอนเอียงเข้าหาความเป็นอุตสาหกรรมสื่อโทรทัศน์มากยิ่งขึ้นยังผลให้มวยไทยในรายการมวยตู้มีการเปลี่ยนแปลงหน้าตาไปตามความเติบโตของโทรทัศน์ด้วยกัน

ในบทที่ 7 มวยไทยยุคอุตสาหกรรมโทรทัศน์ จะครอบคลุมระหว่างปี พ.ศ. 2532 ถึง พ.ศ. 2552 เนื่องจากถือว่าช่วงเวลานี้เป็นยุคที่ต่อเนื่องมาถึงยุคสมัยปัจจุบัน ทำให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์อาจมีหลายแง่มุม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้อาศัยข้อมูลจากทุกแหล่งข้อมูลในการวิเคราะห์ อาทิ ข้อมูลจากเอกสาร, ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมทั้งการสังเกตการณ์การชมมวยตู้และมวยสนามจริง (เวทีมวยราชดำเนินและเวทีมวยช่อง 7 สี) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจะนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. บริบทมวยตู้ยุคอุตสาหกรรมโทรทัศน์
2. ผู้ส่งสาร (Sender) ในมวยตู้ยุคอุตสาหกรรมโทรทัศน์
 - 2.1 ความเป็นเจ้าของรายการ
 - 2.2 การผลิตรายการ
 - 2.3 เวลาออกอากาศ
 - 2.4 บุคลากร
3. เนื้อหา (Message)
 - 3.1 การจัดลำดับความสำคัญของรายการ
 - 3.2 มวยตู้กับมิติความเชื่อ
 - 3.3 โฆษณากับมวยตู้ (Sponsorship)

4. ช่องทาง (Channel)

4.1 ผังรายการ

4.2 จำนวนรายการมวดยุติ

5. ผู้รับสาร (Receiver) ยุคอุตสาหกรรมโทรทัศน์

5.1 การเข้าถึงสื่อ

5.2 รูปแบบการรับชม

บริบทของมวดยุติยุคอุตสาหกรรมโทรทัศน์

ภายใต้การแข่งขันอย่างเสรีของยุคอุตสาหกรรมสื่อที่ทางสถานีเปิดโอกาสให้เอกชนสามารถเช่าเวลาเพื่อใช้จัดรายการได้ โดยเวลาแต่ละช่วงเวลาต่างถูกตั้งและจัดสรรไว้ตามวิถีชีวิตของผู้ชม ช่วงใดที่กลุ่มผู้ชมมีเวลาในการรับชมรายการได้มาก ช่วงเวลาดังกล่าวก็จะมีราคาค่อนข้างสูง แปรผันตามปริมาณคนดู ทั้งนี้รายการมวดยุติในยุคอุตสาหกรรมโทรทัศน์ (พ.ศ. 2532-2551) ก็ตกอยู่ภายใต้ฟันเฟือง การผลิตเชิงอุตสาหกรรมด้วยเช่นกัน ด้วยช่องทางของสื่อโทรทัศน์ที่เปิดกว้างมากขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้ผลิตรายการต่างแข่งขันกันอย่างอิสระ ไม่ว่าจะเป็นการใช้วิธีหลักการทาง การตลาดเข้ามาสร้างจุดสนใจให้กับผู้ชมรายการ รายการมวดยุติต่างผุดขึ้นในผังรายการ หวังที่มาแย่งส่วนแบ่งระหว่างรายการมวดยุติด้วยกันเอง

อย่างไรก็ตาม การแข่งขันในยุคอุตสาหกรรมต้องมีการแข่งขันภายใต้กรอบกำหนด ทั้งเรื่องช่วงเวลาและจำนวนรายการที่ทางคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว.) ได้สร้างกฎเกณฑ์กำหนดเอาไว้เมื่อ พ.ศ. 2531 อีกทั้งช่วงเวลาในยุคนี้มีการจัดสรรไว้อย่างแน่นอนมากขึ้น ช่วงเวลาเย็นเป็นรายการของเด็ก หัวค่ำต้องมีรายการข่าว และหลังจากนั้นจะเป็นช่วงเวลาทอง (Prime Time) ที่เป็นช่วงเวลาที่มียอดค่าแพงมากที่สุด

ทั้งนี้ช่องทางในการสื่อสารที่เพิ่มมากขึ้น คือ สถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7, 9, สทท.11 และทีวีไทย (TPBS) ที่มีแนวโน้มปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานในรูปแบบสถานีโทรทัศน์เพื่อการค้า (Commercial TV) มากขึ้นทุกที โดยเปิดให้เอกชนสามารถเช่าเวลาไปผลิตเป็นรายการต่าง ๆ ได้ ผ่านกลไกที่อาศัยการแข่งขันเพื่อแย่งส่วนแบ่งทางการตลาด (Market share) ระหว่างรายการด้วยกัน อันได้แก่ ส่วนแบ่งจากคนดู และ ส่วนแบ่งรายได้จากการโฆษณา ที่รายการใดมีจำนวนผู้ชมสูง ก็จะมีรายได้จากอุปถัมภ์รายการสูงตามไปด้วย

ด้วยความเป็นรายการโทรทัศน์เพื่อการค้าที่มีเงินไหลเวียนเป็นจำนวนมาก ยังผลให้มีการพัฒนาระบบดาวเทียมเพื่อใช้ถ่ายทอดมาสู่บ้านเรือน หลังจากทีดาวเทียมในช่วงก่อนหน้านี้ใช้

เพื่อการสื่อสารหน่วยงานเท่านั้น โดยบริษัทที่ได้สัมปทานจากกระทรวง ในการรับต่อกิจการดาวเทียมไป คือ บริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์แอนด์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด ซึ่งมีโครงการใช้ดาวเทียมในการส่งสัญญาณรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ มายังบ้านพักอาศัยเฉพาะประเทศไทยโดยตรง ผ่านชื่อเรียกระบบว่า ระบบ DTH (Direct-to-Home) (อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโมษิต, สุธี พลพงษ์, และ ไสลทิพย์ จารุภูมิ, 2539)

แม้ว่าในปี พ.ศ. 2540 เกิดเหตุการณ์ภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่ที่ส่งผลต่อทุกภาคส่วน อีกทั้งการผลิตสื่อเริ่มมีความเกี่ยวข้องกับความเป็นเศรษฐกิจการค้ามากขึ้น แต่ทว่าสำหรับมวยดู่ นั้นหากพิจารณาจากผังรายการแล้ว เนื่องจากรายการมวยดู่เป็นรายการที่มีคู่แข่งน้อยราย และมีความสัมพันธ์กันระหว่างบุคลากรภายในวงการมวย (เช่น โปรโมเตอร์ต้องสังกัดสนามมวยหรือผู้จัดรายการมวย) ประกอบกับผู้ชมรายการมวยดู่ส่วนใหญ่เป็นผู้ชมแบบแฟนรายการประจำ หากนับรวมผู้ชมกลุ่มที่เป็นเซียนมวยด้วยแล้ว อาจกล่าวได้ว่าผลกระทบที่มวยดู่ได้รับจากภาวะเศรษฐกิจนั้นค่อนข้างมีผลกระทบอยู่น้อย หากเปรียบเทียบกับธุรกิจสื่ออื่นที่มีการแข่งขันกันรุนแรงและอิสระกว่ารายการมวยดู่

การแข่งขันที่รุนแรงในยุคดังกล่าวนี้เนื่องจากหากจำแนกประเภทของสถานีโทรทัศน์ในช่วงยุค พ.ศ. 2545 จะแยกลักษณะการดำเนินงานออกได้เป็น 2 ส่วน คือ สถานีโทรทัศน์ที่ดำเนินการโดยรัฐ (State) และสถานีโทรทัศน์ที่ดำเนินการเชิงพาณิชย์ (Commercial television) ที่มีการถ่ายทอดรายการมวยดู่ มีดังนี้

ตารางที่ 7.1

แสดงรูปแบบการดำเนินการของสถานีโทรทัศน์ไทยปี 2545

สถานี	ปีก่อตั้ง	เจ้าของสถานี	เวลาการออกอากาศ	การดำเนินการ
ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. (ช่อง 4 บางขุนพรหม เดิม)	2520 (2498)	องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย	05.00-02.15 น. (21 ชั่วโมง 15 นาที)	บริหารจัดการเชิงพาณิชย์ มีโฆษณาและให้เช่าเวลายายการ
ช่อง 5 กองทัพบก	2501	กองทัพบก กระทรวงกลาโหม	04.55-02.00 น. (21 ชั่วโมง 15 นาที)	บริหารจัดการเชิงพาณิชย์ มีโฆษณาและให้เช่าเวลายายการ
สทท.ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์	2531	กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายก รัฐมนตรี	04.20-02.00 น. (21 ชั่วโมง 40 นาที)	มีการโฆษณาร่วมระหว่างเอกชน (corporate advertisement)
ช่อง 7 กองทัพบก	2510	กองทัพบก กระทรวงกลาโหม (สัมปทานบ. กรุงเทพ ไททัศน์ และวิทยุจำกัด)	04.55-01.15 น. (19 ชั่วโมง 50 นาที)	เช่าเวลายายการจากเจ้าของสัมปทานและมีการโฆษณา
ช่อง 3 อ.ส.ม.ท.	2513	องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (สัมปทาน บ.บางกอกเอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด)	05.30-02.35 น. (20 ชั่วโมง 55 นาที)	เช่าเวลายายการจากเจ้าของสัมปทานและมีการโฆษณา

ที่มา: สื่อสารมวลชนเบื้องต้น: สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม (น. 449-450), โดย อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2547, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นลักษณะการดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์แต่ละสถานี เห็นได้ว่าทุกสถานีต่างต้องพึ่งพิงแหล่งเงินทุนจากการโฆษณาเป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะโทรทัศน์เริ่มเป็นสื่อเชิงพาณิชย์เต็มรูปแบบ แม้กระทั่งสื่อของรัฐเช่นช่อง 11 ก็ต้องปรับตัวตามกลไกเชิงพาณิชย์ เช่นสถานีโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ เพื่อชิงส่วนแบ่งจากเงินค่าโฆษณาเข้ามาสู่รายการและสถานี อีกทั้งลักษณะของการกำหนดกลุ่มผู้ชมที่แม้กระทั่งสถานีของรัฐ (ช่อง 5, ช่อง 9 และช่อง 11) ก็ใช้วิธีที่ไม่แตกต่างจากช่องโทรทัศน์เชิงพาณิชย์ (ช่อง 7 และช่อง 3)

เมื่อพิจารณาตัวเลขสัดส่วนของรายการในช่วงปี พ.ศ. 2523-2553 ก็จะได้เห็นว่าสื่อโทรทัศน์มีการปรับตัวเข้าสู่ระบบการแข่งขันเชิงอุตสาหกรรมเต็มเต็มแล้ว ประกอบกับปัจจัยการเมืองที่เริ่มเปิดเสรีทางการค้า (ตั้งแต่สมัยสมัยพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ) เป็นตัวสนับสนุนให้แรงกดดันเป็นเม็ดเงินจากภาคเศรษฐกิจเริ่มมีมากขึ้นทุก ๆ ปี ดังข้อมูลที่แสดงสัดส่วนค่าโฆษณาของสื่อโทรทัศน์ระหว่าง พ.ศ. 2523-2543 ที่ประมวลมาจากหนังสือ Advertising Book ดังนี้

ตารางที่ 7.2

แสดงสัดส่วนค่าโฆษณาสินค้าทางสื่อโทรทัศน์ 2523-2543

(หน่วย: ล้านบาท)

	2523	2528	2533	2538	2543
โทรทัศน์	951.8	2,730.2	6502.1	18,663.9	25,759.4

ที่มา: *The advertising book: Thailand's advertising, marketing and media guide*

(p. 120), by Thanaya Shrestha, 2000, Bangkok: AB Pub.

สำหรับมวยไทยแล้วรูปแบบโครงสร้างของสื่อโทรทัศน์และการจัดการภายในวงการมวยที่มีการปรับตัวมาตลอดเวลาให้สอดคล้องกับลักษณะรายการโทรทัศน์ทำให้ลักษณะของรายการมวยไทยต้องจัดแบ่งเวลาให้กับภาคธุรกิจที่เป็นแหล่งเงินทุนของรายการ จึงเกิดข้อสงสัยว่าสำหรับรายการมวยไทยนั้นเม็ดเงินลงทุนเข้ามากำหนดรายการโทรทัศน์ทุกประเภทแล้ว ในกรณีของรายการมวยต่อสู้แล้วจะต้องปรับตัวไปเช่นไรในยุคที่กระแสเศรษฐกิจมีการแข่งขันกันอย่างเต็มตัว

ผู้ส่งสาร (Sender) ในมวยคู่ยุคอุตสาหกรรมโทรทัศน์

สื่อมวลชนในยุคสมัยที่เวลาทุกวินาทีถูกคำนวณเป็นตัวเลขเชิงพาณิชย์ กล่าวคือ เจ้าของสถานีโทรทัศน์จากเดิมที่เคยเป็นผู้ผลิตรายการเองหันมาใช้วิธีการจัดสรรเวลาให้กับบริษัทผู้ผลิตรายการมาเช่าเวลาเพื่อใช้จัดดำเนินรายการ การดำเนินงานลักษณะเช่นนี้ก็เป็นรูปแบบการผลิตรายการมวยคู่ส่วนใหญ่ด้วยเช่นกัน ยกเว้นเพียงช่อง 7 สีที่มีรายการมวยไทยเจ็ดสีซึ่งผลิตโดยทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 ส่วนเจ้าของรายการอื่นที่ผลิตรายการมวยคู่ในยุคอุตสาหกรรมโทรทัศน์ (พ.ศ. 2532-2551) ต่างเป็นผู้เช่าเวลาจากสถานีโทรทัศน์ทั้งสิ้น

ความเป็นเจ้าของรายการ

ความเป็นเจ้าของรายการมวยคู่ในยุคอุตสาหกรรมสื่อนี้ ผู้วิจัยค้นพบว่านอกเหนือจากช่อง 7 สี เป็นผู้จัดรายการมวยคู่เองแล้ว เจ้าของการผลิตของรายการอื่นนั้นมีการเปลี่ยนมือตามระยะเวลาที่เปลี่ยนไป และเมื่อเปลี่ยนผู้ผลิตจากการเช่าเวลารายการ รูปแบบรายการก็ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย อาทิ โปรโมเตอร์ในรายการ นักมวย ค่ายมวย นักพากย์ ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อรายการทั้งสิ้น ส่วนสาเหตุที่ช่อง 7 เป็นรายการเดียวที่บรรจุอยู่ในผังรายการโทรทัศน์เป็นระยะเวลาถึง 40 ปี ด้วยเหตุผล ดังที่ สมเกียรติ ยังขึ้นสวัสดิ์ (2537, น. 51-52) วิเคราะห์ไว้ในงานวิจัย เรื่องการตลาดมวยไทยว่า

1. สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สีมีบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญเรื่องมวยไทย โดยมีบุคลากรสำคัญคือเทียมบุญ อินทรบุตร ซึ่งเคยทำรายการเทียมบุญบ๊อคชิงไหวพินิจช่อง 7 อีกทั้งนายสถานีของเวทีมวยช่อง 7 สี คือ นายสมภพ ศรีสมวงศ์ ยังเป็นผู้ที่กว้างขวางอยู่ในวงการมวยเมืองไทย ดังนั้น การจัดการคู่มวย สถานีและบุคลากร จึงไม่เป็นปัญหาสำหรับช่อง 7 สี
2. การเป็นผู้จัดทำรายการเอง ทำให้ได้รับรายได้มากกว่าการให้เช่าเวลา
3. ตัวสถานีได้เปรียบที่สามารถส่งสัญญาณไปในพื้นที่ห่างไกลได้ไกลกว่าสถานีโทรทัศน์อื่น เนื่องจากสถานีช่อง 7 สี มีเสากกระจายสัญญาณอยู่กระจายตามพื้นที่ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ในขณะที่สถานีช่องอื่น ๆ แม้จะทราบว่า การจัดทำรายการเองได้รับผลตอบแทนสูงกว่า แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะไม่มีความชำนาญในด้านนี้ ไม่มีอิทธิพล และไม่มีค่ายมวยเป็นของตนเอง จึงไม่สามารถหานักมวยมาชกในรายการได้ เพราะปัจจุบันผู้จัดรายการมวยทุกคนต่างก็มีค่ายมวยในสังกัด

ส่วนในกรณีช่อง 11 ในระยะเวลานั้น (พ.ศ. 2537) เป็นสถานีที่มีได้หวังผลเชิงพาณิชย์เป็นหลัก แต่ในความเป็นจริงการถ่ายทอดมวยทางช่อง 11 ก็ยังมีโฆษณาเช่นกัน แต่เป็นโฆษณาแฝงโดยมีตัวอักษรวิ่งอยู่ด้านล่างของจอ นอกจากการถ่ายทอดสดดังกล่าวแล้วยังมีรายการเทปโทรทัศน์รายการมวยไทยอีก 3 รายการคือรายการมวยเด็ด ทางช่อง 3 ทุกวันจันทร์ เวลา 23.15 น., รายการมวยไทยสะท้านโลก ทางช่อง 5 ทุกวันเสาร์ เวลา 16.00-17.00 น. และรายการยอดมวยเอก ทุกวันอังคาร เวลา 23.00 น. ทางช่อง 7 สี ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีรายการมวยไทยทั้งถ่ายทอดสด และเทปโทรทัศน์อยู่หลายรายการทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ (สมเกียรติ ยังขึ้นสว่าง, 2537, น. 27)

การผลิตรายการ

การผลิตรายการในยุคอุตสาหกรรมสื่อนี้เน้นมีรูปแบบการผลิตในเชิงลักษณะผูกขาดทางอ้อมเนื่องจากข้อบังคับของคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ที่เป็นกรอบให้มีจำนวนรายการมวยต่อสู้ในเกณฑ์ที่กำหนด โดยคำสั่งดังกล่าวมีข้อบังคับมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531

ทั้งนี้นโยบายการจำกัดการถ่ายทอดมวยทางโทรทัศน์ ซึ่งแต่เดิมทางกบว. (คณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์) ได้มีนโยบายให้สถานีโทรทัศน์ทุกช่องปฏิบัติ ไม่ให้มีการถ่ายทอดรายการมวยเกินกว่าสัปดาห์ละ 1 วัน ถ้าจะถ่ายทอดมากกว่านั้น จะต้องขออนุญาตเป็นครั้งคราว ไปและจะพิจารณาถึงความเหมาะสม ด้วยนโยบายข้อนี้ก็เท่ากับเป็นการปิดโอกาสแก่ผู้จัดรายการคนอื่น ๆ ที่เจ้าเข้ามาจัดการ เพราะขณะนี้ทุกช่องก็มีการถ่ายทอดสดมวยอยู่แล้ว (สมเกียรติ ยังขึ้นสว่าง, 2537, น. 48)

ข้อมูลการผลิตรายการมวยคู่ในปี พ.ศ. 2552 ที่รายการมวยคู่ระหว่างวันที่ 26 กันยายน 2552 ถึงวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2552 ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการผลิตรายการมวยคู่ในช่วงดังกล่าวมีรูปแบบการดำเนินการ 2 รูปแบบหลักคือ

2. รูปแบบดำเนินการผลิตด้วยเจ้าหน้าที่ทางสถานีโทรทัศน์เป็นผู้ผลิต รายการที่มีรูปแบบการผลิตรายการโดยทางสถานีโทรทัศน์เป็นผู้ผลิตรายการเอง หลัก ๆ แล้วมีอยู่สองรายการคือ รายการมวยไทย 7 สี ทางสถานีโทรทัศน์สีช่อง 7 และรายการมวยไทยศึกกลุ่มพินิเกริกไกรที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 ทว่าทั้งสองเวทีมีรายละเอียดปลีกย่อยในการผลิตรายการที่แตกต่างกันไป คือ รายการมวยไทย 7 สี เป็นรายการที่ทางสถานีดำเนินการผลิตรายการเองในทุกขั้นตอนโดยผู้ที่รับผิดชอบในการจัดรายการมวยไทย 7 สี คือ นายสมภพ ศรีสมวงศ์ มีหน้าที่เป็นจัดการดูแลสนามมวยไทย 7 สี, จัดคิวดำโปรโมเตอร์ประจำสนาม ในขณะที่การผลิตรายการ

ศึกุลุมพินีเกริกไกรแม้ว่าจะผลิตที่มงานทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 แต่ถ้าพิจารณาจากรายชื่อผู้จัดทำรายการที่ปรากฏตอนเริ่มรายการแล้ว รายการมวยลุมพินีเกริกไกรเป็นรายการที่ทางช่อง 5 ผลิตตามการว่าจ้างของเวทีมวยลุมพินีฝ่ายการควบคุมรายการโดยวิรัตน์ วชิรรัตนวงศ์ และปิยะรัตน์ วชิรรัตนวงศ์ที่มีหน้าที่เป็นผู้ดูแลควบคุมการผลิตรายการ ทั้งนี้หากย้อนไปศึกษาข้อมูลแล้วนโยบายการผลิตรายการของมวยไทยลุมพินีนั้นมาตั้งแต่ลุมพินียังมีสัญญาับช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ด้วยสาเหตุจากที่ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. เรียกเก็บค่าผลิตรายการโดยคิดราคาเป็นจำนวนนัดเพิ่มขึ้นจากราคาเดิมเป็นส่วนต่างที่มากเกินไปกว่าที่ทางเวทีมวยลุมพินีจะรับได้ สัญญาจึงไปตกอยู่กับสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 สีที่ผลิตเป็นรายการมวยดาวรุ่ง 7 สี ก่อนที่จะต้องล้มเลิกรายการตามข้อกำหนดเรื่องจำนวนรายการที่ทาง กบว.กำหนดไว้ ที่สุดแล้วสัญญาก็ตกมาสู่สถานีกองทัพบกช่อง 5 ในระยะเวลาต่อมา

2. รูปแบบดำเนินการผลิตด้วยบริษัทเอกชนเป็นผู้ผลิตรายการ รูปแบบการผลิตเช่นนี้เป็นการเช่าเวลาจากทางสถานีเพื่อมาผลิตเป็นรายการมวยคู่ มีรูปแบบการดำเนินงานที่บริหารงานโดยเอกชนผู้เช่าเวลา โดยขั้นตอนในการดำเนินรายการของเอกชนนั้นมีการแบ่งหน้าที่ในการผลิตที่ไม่แตกต่างกันกับการผลิตรายการของสถานีโทรทัศน์หรือเวทีมวยเป็นผู้ผลิตรายการ แต่อาจจะแตกต่างกันในเรื่องสัดส่วนเนื้อหาที่การโฆษณาที่มีมากกว่าการผลิตรายการประเภทแรก ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานว่าสาเหตุที่มีทิศทางวัฒนธรรมในรายการมวยคู่ นั้นเริ่มลดน้อยลง เนื่องการเปิดให้เอกชนมาเช่าเวลา ด้วยความเป็นเอกชนนี้เองการผลิตรายการก็ต้องคำนึงถึงยอดกำไรที่สูงที่สุด (Maximum Profit) ที่รายการจะสามารถทำได้ การผลิตรายการประเภทนี้ปัจจุบันเป็นที่นิยมต่อผู้ผลิตรายการรายการมวยคู่ที่มีลักษณะการผลิตเช่นนี้ประกอบไปด้วย รายการศึกจ้าวมวยไทยทางช่อง 3, รายการศึกอัศวินดำทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 และรายการศึกวันทรงชัย ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 11

อย่างไรก็ตาม แม้ความเป็นสื่อโทรทัศน์ที่มีการแข่งขันระหว่างรายการประเภทเดียวกันอย่างรุนแรง เช่น รายการเกมโชว์ที่ผู้ผลิตรายการต้องปรับรูปแบบการแข่งขันในรายการให้น่าสนใจอยู่เสมอ หรือ รายการละครที่แต่ละสถานีต้องมีการแข่งขันการอย่างรุนแรงทางด้านเนื้อหา นักแสดง และยอดความนิยม (Rating) ทว่าสำหรับรายการมวยกลับไม่ได้มีลักษณะเช่นนั้นเสียทีเดียว เพราะในการผลิตการแข่งขันมวยถือว่าการแข่งขันที่ค่อนข้างผูกขาดทางรายการอยู่สูง อันเนื่องมาจากข้อกำหนดในการควบคุมจำนวนรายการมวยคู่ที่ทาง กบว.กำหนดไว้ ประกอบกับรายการมวยคู่เป็นรายการที่ต้องอาศัยสนามแข่งประจำเป็นสถานที่แข่งขันซึ่งรายการมวยคู่รายการใดที่สามารถผลิตรายการได้จากสนามมวยที่มีชื่อเสียงและอยู่ในกรุงเทพด้วย รายการนั้นก็มีโอกาสได้รับความนิยมสูง ในทางกลับกันสำหรับรายการที่ไม่มีเวทีมวยประจำก็ส่งผลต่อความนิยมของรายการและการติดตามชมของผู้ชม เพราะรายการมวยคู่ที่ย้ายสถานที่ถ่ายทอดรายการอยู่ประจำเช่น รายการ

ศึกวันทรงชัยที่ถ่ายทอดทางช่อง 11 ก็ไม่ได้เป็นรายการประจำผังรายการเนื่องจากสนามมวยที่ถ่ายทอดยังไม่มีคะแนนข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ที่อธิบายถึงโปรแกรมการถ่ายทอดที่ไม่แน่นอนว่า

ศึกวันทรงชัย ดำเนินการถ่ายทอดสดทาง สทท.11 โดยโปรโมเตอร์ “บ๊ิกซิ่ง” ทรงชัย รัตนสุบรรณ ที่โยกย้ายสถานที่การแข่งขันมาแล้วหลายครั้ง จนรายการไม่ฮือฮารับความนิยมเป็นอันดับหนึ่งเหมือนเช่นรายการอื่น เพราะสาเหตุที่ยี่มจุก (สนามแข่ง) มาหลายปีทรงชัย จึงมอบอำนาจทายาท “หนุ่มชัย” ศิริภาพ รัตนสุบรรณ ฝ่ายต่างประเทศของทรงชัยบ็อกซิ่งโปรโมชันฯ และ “น้องโอ” ปริยากร รัตนสุบรรณ จัดหาสนามมวยที่ใช้แข่งประจำเสียที แต่ที่สำคัญไปกว่านั้นจะต้องไม่กระทบกระเทือนกับเวทีมวยลุมพินีและเวทีมวยมาตรฐานราชดำเนินที่ทรงชัยเป็นโปรโมเตอร์ประจำ ส่วนเรื่องเวลาของรายการมวยคู่อื่นนั้นไม่ต้องกังวลแต่อย่างใดเพราะช่วงเวลาการแข่งขันอยู่ในช่วงปลายวันเสาร์ต่อจาก “ศึกจ้าวมวยไทย” ที่ถ่ายทอดทางทีวีสีช่อง 3 จากเวทีมวยสยาม-อ้อมน้อย (“ศึกทรงชัยจัดเวทีถาวร,” 2549, น. 11)

ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับทัศนะของทิฆัมพร เอี่ยมเรไรที่มองถึงสาเหตุที่รายการศึกวันทรงชัยไม่ได้รับความนิยมเนื่องจากความไม่สม่ำเสมอของการถ่ายทอดไว้ว่า “ก็ไม่วินิจฉัยแต่รายการศึกวันทรงชัยทางช่อง 11 บางทีก็มีบ้าง ไม่มีบ้างก็ไม่เข้าใจเหมือนกัน คงเพราะว่าเขาไปถ่ายทำตามเวทีอื่น (เวทีมวยที่ไม่ใช่เวทีประจำ) ซึ่งมันก็ทำให้กำหนดเวลาที่แน่นอนจริง ๆ ไม่ได้ ก็เลยไม่ค่อยได้ดู” (ทิฆัมพร เอี่ยมเรไร, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552)

กล่าวได้ว่าต้นทุนที่แตกต่างในการผลิตรายการของแต่ละรายการนั้นมีผลต่อความนิยมของรายการเป็นอย่างยิ่ง รายการที่มีต้นทุนในการผลิตรายการสูงเช่น รายการมวยไทย 7 สีที่รายการผลิตประจำในห้องส่งของสถานีเอง ในรายการจึงมีการใช้เทคนิคการผลิตรายการที่ค่อนข้างได้เปรียบกว่ารายการอื่น ๆ เช่น รายการมวยไทย 7 สีที่มีการใช้รถเครนในการจับกล่องมุมสูงเพื่อให้เห็นบรรยากาศภายในสนามได้อย่างทั่วถึง ในขณะที่รายการอื่น ๆ ไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากอุปสรรคในเรื่องต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับการถ่ายทำรายการต้องถ่ายทำนอกสถานที่ ที่ทางฝ่ายผลิตรายการไม่สามารถควบคุมได้อย่างสมบูรณ์แบบ เช่น การผลิตรายการมวยคู่ในเวทีมวยลุมพินีที่มีการแข่งขันในเสาร์อาทิตย์อยู่เกือบทั้งวันเป็นสถานการณ์ที่ฝ่ายผลิตควบคุมได้ยาก

เวลาออกอากาศ

ในปี พ.ศ. 2533 ถือเป็นช่วงที่วงการมวยตัวนั้นมีความซบเซา เนื่องจากหลังการบังคับใช้ระเบียบควบคุมวิทยุโทรทัศน์ของ กบว.เป็นเวลา 2 ปี พบว่า จำนวนรายการมวยตัวที่มีออกในช่วงเวลาดังกล่าวยังมีจำนวนน้อยอยู่ ทั้งนี้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าน่าจะมาจากสาเหตุที่ผู้จัดรายการส่วนใหญ่ยังไม่กล้าที่จะกลับมาจัดรายการ บางส่วนยังไม่เข้าใจข้อกำหนดของทาง กบว.ที่ว่าห้ามมีจำนวนรายการมวยตัวเกิน 1 รายการ ต่อ สถานีโทรทัศน์ 1 สถานี แต่อย่างไรก็ตาม เวลาการออกอากาศรายการมวยตัวในช่วงปี พ.ศ. 2533 ยังคงมีช่วงเวลาออกอากาศที่ไม่แตกต่างจากการออกอากาศในยุคมวยตัวปรับตัวสักเท่าไรนัก เวลาการออกอากาศยังคงออกอากาศในช่วงวันเสาร์ อาทิตย์ โดยแบ่งเวลาออกเป็นสองช่วงตามการแข่งขันที่สนามรายการนั้น ๆ ถ้ายทอดสดมา

ตารางที่ 7.3

แสดงเวลาการออกอากาศประจำเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2533

ช่อง	รายการ	วัน	เวลา	เวทีมวย
5	มวยมันวันอาทิตย์	อาทิตย์	12.05-13.25 น.	ราชดำเนิน
7	มวยดาวรุ่ง 7 สี	เสาร์	23.05-24.00 น.	ลุมพินี
7	มวยไทย 7 สี	อาทิตย์	13.45-15.10 น.	เวทีมวย 7 สี

สำหรับเวลาการออกอากาศรายการมวยตัวในยุคอุตสาหกรรมสื่อโทรทัศน์นั้น แม้ว่าจะมีรายการมวยตัวอยู่หลากหลายรายการ ทางผู้จัดรายการมวยตัวจัดวางผังเวลาของรายการไว้ไม่ให้ทับซ้อนเวลากัน หรืออาจมีเวลาของบางรายการที่เหลื่อมซ้อนกันแต่ก็ไม่ได้จัดให้ช่วงเวลาตรงกันทั้งรายการแต่อย่างใดเนื่องจากผู้จัดรายการเลือกช่วงเวลาโดยคำนึงกลุ่มผู้ชมที่เป็นกลุ่มเดียวกัน การจัดผังรายการซับซ้อนกันไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้จัดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ต้องมาแย่งส่วนแบ่งผู้ชมกันเอง ดังจะเห็นได้จากผังเวลาการออกอากาศรายการมวยตัวในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2548 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7.4

แสดงเวลาการออกอากาศมวยคู่ ประจำเดือนตุลาคม พ.ศ. 2548

ช่อง	รายการ	วัน	เวลา	เวทีมวย
3	ศึกจ้าวมวยไทย	เสาร์	12.05-13.25 น.	อ้อมน้อย
5	มวยไทยนายขนมต้ม	เสาร์	23.05-24.00 น.	ลุมพินี
7	มวยไทย 7 สี	อาทิตย์	13.45-15.10 น.	เวทีมวย 7 สี
9	ศึกอัศวินดำ	อาทิตย์	13.00-14.30 น.	อิมพีเรียลลาดพร้าว
11	ศึกวันทรงชัย	อาทิตย์	14.00-15.00 น.	ไม่แน่นอน

ที่มา: รายงานวิจัย 50 ปี โทรทัศน์ไทย (น. 44), โดย ดวงทิพย์ วรรณ, 2549, กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน.

เวลาการออกอากาศในมวยคู่ยุคอุตสาหกรรมสี่จะถ่ายทอดสดกันในวันเสาร์อาทิตย์เพียงเท่านั้นโดยช่วงเวลาการถ่ายทอดแบ่งได้ออกเป็น 2 ช่วงเวลาคือช่วงบ่ายและช่วงเวลาดึก ซึ่งในการกำหนดช่วงเวลาของรายการผู้ผลิตจะต้องอิงกับพฤติกรรมผู้ชมรายการเป็นหลักร่วมกับเวลาของการแข่งขันที่สนามมวยนั้นถ่ายทอดสดกลับมา โดยทางรายการมวยคู่จะมีสัญญาณระหว่างทางสนามมวยที่ถ่ายทอดมาเป็นประจำอยู่แล้ว โดยเวลาที่ถ่ายทอดสดมาทางสนามจะเค็่อำนวยให้เอื้อต่อการถ่ายทำรายการ ยกเว้นในกรณีของเวทีมวย 7 สี ที่สามารถกำหนดเวลาในการแข่งขันได้เองเนื่องจากมีเวทีมวยเป็นของตัวเอง จากจุดนี้แสดงได้ว่าช่วงเวลาที่ถ่ายทอดรายการมวยคู่โดยตรงตามพฤติกรรมของผู้ชมมากที่สุดคือช่วงบ่ายของวันเสาร์และอาทิตย์ เพราะทางรายการไม่เคยปรับช่วงเวลาการถ่ายทอดสดไปเป็นช่วงเวลาอื่นทั้งที่ในความเป็นจริงทางรายการซึ่งเป็นรายการของสถานีเองสามารถเลือกช่วงเวลาการออกอากาศ อาจกล่าวได้ว่าตั้งแต่มีการถ่ายทอดรายการมวยคู่ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 มาตั้งแต่วันแรก (ปี พ.ศ. 2513) รายการมวยไทย 7 สีไม่เคยย้ายช่วงเวลาการออกอากาศไปเป็นช่วงเวลาอื่นเลย หากแต่มีการปรับเวลาให้เร็วขึ้นหรือร่นลงไปเล็กน้อยเพียงเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม ในทางตรงกันข้ามเมื่อรายการในผังเป็นรายการที่ไม่ได้มีการแข่งขันเป็นประจำเหมือนเช่นรายการอื่น ดังที่พบในกรณีของรายการศึกวันทรงชัยที่ออกอากาศทางช่อง 11 (ช่วงปี พ.ศ. 2549) แม้ช่วงเวลาการออกอากาศของทางรายการจะอยู่ในช่วงบ่ายของวันเสาร์เช่นเดียวกับลักษณะของผังรายการมวยคู่อื่น แต่ด้วยเหตุผลที่รายการศึกวันทรงชัยไม่มีเวทีในการ

ถ่ายทอดประจำต้องย้ายเวทีในการถ่ายทำระหว่างเวทีชั่วคราวเทศบาลอ้อมน้อยและเวทีมวยกรุงเทพ ก็เป็นอุปสรรคในการติดตามชมของแฟนมวยได้เช่นกันดังเนื้อหาข่าวต่อไปนี้

ทีมงานศึกวันทรงชัยได้ทำการแจ้งข่าว ศึกวันทรงชัย 11 งดยาวตลอดเดือน ประเดิมเริ่มใหม่ต้นเดือนตุลาคม ส่วนคู่มวยยังไม่ลงตัวจึงแจ้งให้กับแฟนมวยทราบกันตั้งแต่นั้น ๆ เพราะช่อง 11 เป็นทีวีของรัฐบาล จึงไม่ต้องแปลกใจว่าทำไมศึกวันทรงชัย สทท.11 ณ เวทีมวยเทศบาลอ้อมน้อย ถึงได้งดการแข่งขันเป็นว่าเล่น ผิดกับช่องอื่น ๆ ที่มีการถ่ายทอดสดอย่างปกติ หากจะมีการงดกันนาน ๆ ครั้ง แต่ถึงอย่างไรแฟนมวยขาประจำ ต่างก็เข้าใจกันได้แล้ว สำหรับเดือนกันยายนนั้นงดมาแล้วหนึ่งเสาร์ คือวันเสาร์ที่ 12 ที่ผ่านมา ล่าสุดทีมงานศึกวันทรงชัย ได้ออกมาเปิดเผยแจ้งให้ทราบ ศึกวันทรงชัย สทท.11 งดถ่ายทอดสดศึกวันทรงชัยประจำวันเสาร์ที่ 2 ของเดือนกันยายน คือ วันเสาร์ที่ 19 กันยายน และเสาร์ที่ 26 กันยายน จะเริ่มต้นอย่างเป็นทางการแน่นอน ต้นเดือนตุลาคม เสาร์ที่ 3 อย่างแน่นอน ขอให้แฟนมวยเข้าใจตามนี้ ส่วนคู่มวยนั้นตอนนี้ยังไม่แน่นอน เพราะยังเหลือเวลาอีกหลายวัน ถึงอย่างไรทีมงานได้เน้นจะนำเอามวยที่มีชื่อเสียงสไตล์การชกสนุก เป็นที่ถูกใจแฟนมวยมาลงรายการ โดยเฉพาะดาวรุ่งในชุดมรดกวันทรงชัย แฟนมวยพบกันได้ต้นเดือนตุลาคมแน่นอน (“ศึกทรงชัย ถกปัญหาเวลาและออกอากาศ,” 2549, น. 11)

แม้ว่าการแข่งขันระหว่างรายการมวยคู่จะเป็นการแข่งขันแบบผู้แข่งขันน้อยรายก็ตาม แต่เวลาการออกอากาศต้องมีความสม่ำเสมอ เนื่องจากผู้ชมรายการมวยคู่จะเป็นผู้ชมที่ค่อนข้างติดตามรายการแบบแฟนประจำ แต่ถ้าหากรายการไม่มีความสม่ำเสมอด้วยเวลาการถ่ายทอดที่ใกล้เคียงกันผู้ชมก็อาจเลือกไปชมรายการอื่นแทนได้

นอกจากนั้นการแบ่งประเภทมวยกับเวลาออกอากาศรายการมวยคู่ นั้นที่ทางผู้จัดมักจะมีการจัดไว้เป็นรายการประจำฝั่งของแต่ละสถานี มีสัญญาการถ่ายทอดที่แน่นอน ทั้งนี้ความเป็นมวยไทยได้มีการกำหนดเวลาการถ่ายทอดโดยมีการหลีกเลี่ยงเวลาระหว่างมวยสากลชิงแชมป์โลก ระหว่างนักชกไทยกับนักชกต่างประเทศ โดยการจัดเวลาการออกอากาศของมวยสากลนั้นจะถูกจัดไว้ในวันปกติ ขณะที่มวยไทยนั้นจัดไว้ในวันเสาร์และอาทิตย์ มิได้จัดแข่งขันคู่กันดังเช่นมวยคู่ยุคจัดระเบียบสื่อทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ผู้ชมมวยไทยกับมวยสากลมักจะเป็นผู้ชมกลุ่มเดียวกัน การจัดวันเวลาออกอากาศที่แตกต่างกันไปก็มีผลต่อการเข้าถึงกลุ่มผู้ชมมวย ทั้งนี้ขจร พราวแสง เจ้าหน้าที่อาวุโสการกีฬาแห่งประเทศไทยได้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยว่า

มันเป็นเพราะกลไกของคนดูด้วยใจ เพราะว่ามวยไทยที่จัดแข่งวันเสาร์และอาทิตย์จะมีคนดูเยอะ ผู้จัดรายการมวยคู่ก็อยากจัด มันเป็นส่วนแบ่งระหว่างรายการมวยไทย

กับมวยสากล ลองสังเกตดูว่ามวยไทยจะมีประจำเสาร์อาทิตย์ แต่มวยสากลชิงแชมป์โลกที่เป็นชาวไทยชกจะขึ้นชกกันวันธรรมดา เพราะว่าด้วยตัวรายการแล้วมันสามารถดึงคนดูได้ มันไม่ได้ชกชิงแชมป์โลกกันทุกอาทิตย์ อย่างดีก็สองสามสัปดาห์ครั้ง หรือบางที่เดือนละครั้ง แล้วแต่ใครจะเป็นคนหาสปอนเซอร์ได้ (ขจร พราวศรี, สัมภาษณ์, 21 กันยายน 2552)

บุคลากร

ระบบโปรโมเตอร์ที่แม้จะเกิดปัญหาในช่วงเวลาแรกที่เริ่มปรับจากแมตช์เมกเกอร์มาสู่โปรโมเตอร์ที่เป็นผู้ดูแลการจัดการแข่งขันได้ถูกการแก้ไขโดยการจำกัดจำนวนโปรโมเตอร์ที่ทางสนามเป็นผู้กำหนดตามโควตาของแต่ละสนาม เพื่อลดปัญหาการแย่งนักมวยข้ามเวทีมวยและข้ามโปรโมเตอร์ด้วยตนเอง

การที่มีโปรโมเตอร์ที่จัดรายการมวยต่าง ๆ ให้แก่เวทีมวยทั้ง 2 เวที (ราชดำเนินและลุมพินี) ซึ่งในปี 2537 ทั้ง 2 เวทีมีโปรโมเตอร์รวมกัน 17 คน โดยราชดำเนินมี 10 คน ลุมพินี 7 คน สาเหตุที่โปรโมเตอร์จำนวนน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนวันที่มีมวยชกกันส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากการเป็นโปรโมเตอร์เป็นอาชีพที่ทำรายได้สูงมาก และยังมีผลประโยชน์ด้านอื่น ๆ อีก ดังนั้น การที่บุคคลภายนอกจะเข้ามาเป็นโปรโมเตอร์จึงมิใช่เรื่องง่าย เพราะจะต้องถูกกีดกันอีกทั้งคนที่เข้ามาเป็นโปรโมเตอร์จะต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในวงการเป็นอย่างสูง มีค่ายมวยในเครือมาก (สมเกียรติ ยังขึ้นสว่าง, 2537, น. 29)

ความสัมพันธ์ในวงการมวยสื่อมวลชน โปรโมเตอร์ หัวหน้าค่าย นักมวย และกรรมการผู้ตัดสินนั้นต่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันทั้งหมด เนื่องจากวงการมวยเป็นเรื่องของผลประโยชน์ การทำอะไรย่อมเกิดผลขึ้นได้ทั้งสองด้านคือมีทั้งฝ่ายได้ผลประโยชน์และฝ่ายเสียประโยชน์ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของมวยไทย ดังภาพแสดงความสัมพันธ์ของวงการมวยดังต่อไปนี้

นายสนามก็มีผู้ใช้ที่ใช้อำนาจเด็ดขาดสั่งการลงมาแต่เพียงอย่างเดียว ความสัมพันธ์ของนายสนาม มวย โปรโมเตอร์ และกรรมการตัดสิน เป็นลักษณะเกี่ยวเนื่องกัน นายสนามต้องอาศัยโปรโมเตอร์ที่จัด รายการได้ถูกใจผู้ชม มีรายได้จากค่าบัตรเข้าชมสูง ๆ โปรโมเตอร์ก็ต้องอาศัยนายสนามในการ กำหนดรายการให้ กรรมการตัดสินได้รับเบียดเบียนจากรายได้ค่าบัตรเข้าชม และโดยที่ตัวเองเป็นผู้ ศึกษากฎกติกาในการแข่งขัน มีผลต่อการตัดสิน ดังนั้น บางครั้งถ้านักมวยของโปรโมเตอร์ขึ้นชก เอง บรรดาผู้ชมมักจะกล่าวว่า นักมวยคนนั้นมีราคาหน้าเสียดี เพราะคิดว่า กรรมการอาจจะมี ความเกรงใจโปรโมเตอร์ โดยความเป็นจริงกรรมการเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือตัวนักมวยอย่างแท้จริง คำตัดสินของกรรมการถือเป็นเด็ดขาดการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมีน้อยมาก และถ้ามีก็มีใช้ เพราะตัวนักมวย หากแต่บรรดาเซียนมวยที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดกลไกส่วนต่าง ๆ ในวงการ มวย

อาจกล่าวได้ว่าแม้ธุรกิจสื่ออื่นจะได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ (พ.ศ. 2540) แต่สำหรับมวยแล้วเมื่อผู้วิจัยพิจารณาโครงสร้างความสัมพันธ์ในวงการมวยในช่วงเวลา ดังกล่าวกลับพบว่าความสัมพันธ์ในวงการมวยกลับได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ น้อยมากหากเทียบกับรายการโทรทัศน์ประเภทอื่นที่ต่างได้รับผลกระทบกันถ้วนหน้า ทั้งนี้สาเหตุที่ ความสัมพันธ์ในวงการมวยไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลยเนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบต่าง ๆ ได้มีการจัดวางไว้อย่างลงตัวแล้ว ประกอบกับมวยคู่เป็นวงการที่ค่อนข้างมี ความผูกขาดจากผู้ผลิตและ ผู้ชมที่เกี่ยวข้องกับการพนัน เมื่อเกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ในวงการมวยจึงไม่มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงความสัมพันธ์ไปมากนัก อีกทั้งทุนที่ได้รับ จากผู้สนับสนุนรายการก็เป็นสินค้าเฉพาะกลุ่ม (เช่น ปูย รถมอเตอร์ไซด์ น้ำมันเครื่องและยาสูบ กำลัง เป็นต้น) ที่ส่วนใหญ่สินค้าเหล่านี้มีพื้นที่ปรากฏเฉพาะรายการประเภทมวยคู่เพียงอย่างเดียว อยู่แล้ว ที่สำคัญไปกว่านั้นในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมกับสื่อมวลชนพบว่าไม่ได้มีฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใดกำหนดรายการมวยคู่แต่ฝ่ายเดียว หากแต่ความสัมพันธ์เป็นความสัมพันธ์แบบสองทิศทาง ที่ตั้งอยู่บนเงื่อนไขกำหนดที่แตกต่างกันไปในรายการมวยคู่ เพราะเมื่อมวยกำลังชกอยู่ในรายการ อำนาจในการกำหนดก็จะขึ้นอยู่กับผู้ชมโดยเฉพาะกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการพนันชั้นต่อยังเห็นมี อำนาจในการต่อรองเนื้อหารายการได้สูง เพราะมวยที่จัดในรายการจะถูกจัดลำดับความสำคัญไป ตามความนิยมของผู้ชม แต่เมื่อถึงเวลาพักยกอำนาจในการกำหนดรายการก็จะถูกถ่ายเทย้อนไปที่ โทรทัศน์เป็นผู้กำหนด ผ่านในรูปแบบทางการโฆษณาของผู้สนับสนุนรายการ ช่วงเวลาพักยกของ นักมวยและต่อรองราคาพนันเซียนมวยที่เปลี่ยนไปในแต่ละยก ก็จะถูกภาพโฆษณาเข้ามาแทนที่ เห็นได้ว่าการกำหนดระหว่างผู้ชมกับสื่อโทรทัศน์ ทั้งคู่ต่างก็มีอำนาจในการกำหนดบน เงื่อนไขของเวลาและเหตุการณ์ที่แตกต่างกันไปในรายการมวยคู่

นอกจากนั้นโปรโมเตอร์เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในสายความสัมพันธ์ของวงการมวยไทย คือจะมีความสัมพันธ์กับนายสนามและกรรมการตัดสินแล้วยังต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้สนับสนุน นักการเมืองและบรรดาค่ายมวยต่าง ๆ ด้วย ส่วนค่ายมวยจะต้องมีการเกื้อกูลกับนักมวยในค่าย และสนามมวย นายสนามมวย โปรโมเตอร์ กรรมการผู้ตัดสิน ค่ายมวย ตัวนักมวย นายสนามมวย โปรโมเตอร์ กรรมการผู้ตัดสิน ค่ายมวย ตัวนักมวย จะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับบรรดาผู้ชมทั้งหลายและสื่อมวลชนด้วย เพราะการแข่งขันมวยนี้ดำเนินอยู่ได้ต้องอาศัยรายได้จากผู้ชม ถ้าส่วนใดส่วนหนึ่งในกระบวนการนี้บกพร่อง จะเกิดปฏิกิริยาจากผู้ชมทันที ดังนั้น โปรโมเตอร์ซึ่งคือเป็นผู้จัดการให้การแข่งขันมวยนี้ดำเนินอยู่ได้ จึงต้องดำเนินทุกอย่างเพื่อตอบสนองต่อกลุ่มผู้ชมให้ได้รับความพอใจที่สุด ในมุมสื่อมวลชนนั้นจะได้เนื้อหาข่าว รายละเอียดต่าง ๆ เพื่อรายงานให้ผู้ชมทราบ ในขณะที่การจัดศึกต่าง ๆ ก็ต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์จากสื่อมวลชนเช่นกัน (สมเกียรติ ยังขึ้นสว่าง, 2537, น. 43)

กล่าวได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องอยู่ในภาพข้างต้น จะพบว่ากลไกสำคัญในวงการมวยดูจะขึ้นอยู่กับโปรโมเตอร์ของรายการซึ่งเป็นเหมือนกลไกใหญ่ที่ขาดไม่ได้ เพราะตัวโปรโมเตอร์จะเป็นบุคคลที่เหมือนฝ่ายประสานงานกับส่วนอื่น ๆ ให้สามารถดำเนินการแข่งขันได้ไม่ว่าทั้งปัจจัยภายในที่ประกอบไปด้วย นายสนาม, หัวหน้าค่ายมวย และปัจจัยภายนอกวงการมวยเช่น นักธุรกิจ, นักการเมือง ที่เป็นผู้สนับสนุนรายการหรือจำนวนผู้ชมรายการที่โปรโมเตอร์จำเป็นต้องจัดค่ายมวยให้น่าสนใจตามที่ผู้ชมต้องการ

เนื้อหา (Message)

การจัดลำดับความสำคัญของรายการ

รายการถ่ายทอดสดนั้น ทุก ๆ ช่องจะสร้างรูปแบบการถ่ายทอดไม่แตกต่างกัน คือ มีผู้ประกาศบนเวที 1 คน เป็นผู้กล่าวเปิดรายการ หลังจากนั้น จะเริ่มถ่ายทอดคู่แรก ซึ่งทางรายการจะวางมวยคู่แรกไว้เป็นมวยที่ยังไม่ใช่คู่สำคัญนัก โดยมวยคู่เอกจะจัดไว้เป็นลำดับคู่ที่ 3 หรือ 4 การพักระหว่างยกและการพักระหว่างคู่จะเป็นช่วงโฆษณาของสถานี ซึ่งนอกเหนือจากช่อง 7 ซึ่งถ่ายทอดจากห้องส่งเพียงรายการเดียว ขณะที่ช่องอื่น ๆ นั้นเป็นการถ่ายทอดจากเวทีมวยอื่นส่งมาถ่ายทอดผ่านโทรทัศน์ (สมเกียรติ ยังขึ้นสว่าง, 2537, น. 56)

ในยุคอุตสาหกรรมสื่อภายหลังปี พ.ศ. 2540 หลังจากภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่สถานีโทรทัศน์เพิ่มขึ้นมากขึ้น หากไม่นับเคเบิลทีวีแล้ว นับว่าผู้ชมนั้นมีโอกาสเลือกชมโทรทัศน์ตามความ

ต้องการของตน ช่องทางที่เพิ่มมากขึ้นทำให้รายการมวยดูมีคู่แข่งเพิ่มขึ้น กลยุทธ์ในการดึงผู้ชมและผู้สนับสนุนรายการย่อมเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต แต่ละรายการจึงต้องปรับรูปแบบของรายการเพื่อดึงดูดผู้ชมให้เกิดความสนใจมากขึ้น ดังที่วิเชียร นิลิกานนท์ พูดถึงการจัดลำดับของคู่มวยในรายการมวยไทย 7 สีว่า “ลำดับในรายการช่องเจ็ด (รายการมวยไทย 7 สี) จะนำมวยคู่เอกมาไว้ช่วงกลางรายการ ผมมีหน้าที่ขึ้นไปกล่าวเปิดรายการให้มวยคู่แรก กับตอนคู่ที่สี่” (วิเชียร นิลิกานนท์, สัมภาษณ์, 20 มีนาคม 2552)

การจัดลำดับคู่มวยในรายการปรับเปลี่ยนจากการนำมวยคู่เอกไว้คู่ที่สี่ ซึ่งถือเป็นช่วงที่ผ่านเวลากลางรายการไปแล้ว ลักษณะการจัดลำดับของคู่มวยเช่นนี้ไว้เนื่องจากช่วงเวลาในการถ่ายทอดรายการของมวยคู่หนึ่งจะมีเวลาที่ค่อนข้างเหลื่อมซ้อนกัน โดยหากนำผังรายการในปี พ.ศ. 2552 (โปรดดูตารางที่ 7.9) มาวิเคราะห์เพื่อเป็นตัวอย่างจะพบว่า รายการมวยไทย 7 สีก็จะมีเวลาที่เหลื่อมซ้อนกับรายการศึกอัศวินดำ กล่าวคือเมื่อรายการศึกอัศวินดำยังไม่ทันจบ มวยไทยเจ็ดสีก็ออกอากาศแล้ว วิธีการจัดผังรายการเช่นนี้เป็นการจัดผังรายการเพื่อไม่ให้รายการทั้งสองรายการชนกัน เนื่องจากกลุ่มผู้ชมรายการมวยคู่เป็นกลุ่มผู้ชมกลุ่มเดียวกัน เมื่อชมรายการมวยคู่เอก (คู่ที่ 4) จบก็สามารถเตรียมตัวเปลี่ยนช่องเพื่อชมอีกรายการหนึ่งได้

การจัดคู่การชกคู่เอกไว้คู่ที่ 4 เป็นการแสดงถึงการปรับตัวของมวยไทยเข้าหาความเป็นโทรทัศน์มากขึ้น เนื่องจากการชกมวยในอดีตที่ยังมีการจัดคู่เอกไว้ตอนคู่สุดท้ายเนื่องจากโทรทัศน์ในช่วงแรกนั้นยังไม่มีอำนาจมากพอ กล่าวคือมวยคู่ในยุคแรกโดยเฉพาะช่อง 4 บางขุนพรหมนั้นจำนวนนักชกยังไม่มีจำนวนมากเท่ากับปัจจุบันนี้ การจัดลำดับมวยคู่เอกไว้คู่สุดท้ายจึงสามารถกำหนดเวลาให้แน่นอนได้ แต่ปัจจุบันนักมวยที่มาชกในรายการมวยคู่ที่มีจำนวนมาก การจัดคู่มวยคู่เอกไว้คู่กลางรายการเป็นการลดความเสี่ยงในกรณีที่เวลาในการถ่ายทอดสดของรายการมวยคู่หนึ่งไม่เพียงพอ ดังนั้น การจัดเอาคู่มวยคู่เอกไว้คู่กลางรายการก็เป็นเสมือนการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้ชมรายการมวยคู่ว่าจะได้รับชมคู่มวยคู่เอกโดยไม่โดนตัดอย่างแน่นอน อย่างไรก็ตาม ขจรพรวศรี กล่าวถึงรูปแบบการจัดมวยคู่เอกระหว่างเวทีมวยที่ถ่ายทอดผ่านรายการโทรทัศน์ กับเวทีมวยที่แข่งขันโดยไม่มีการถ่ายทอดสดผ่านทางโทรทัศน์ไว้ว่า

ลำดับคู่มวยที่ถ่ายทอดทางรายการกับลำดับคู่มวยที่แข่งขันตามสนามมวยมันไม่เหมือนกันหรอก เขาต้องเอาคู่สำคัญออก เรื่องเวลาโทรทัศน์จะต้องเป็นผู้ปรับทางรายการจะมาถ่ายทอดก็ต้องเลือกว่าเอาเวลาช่วงไหนของเวทินั้นมาเป็นมวยคู่ที่จะถ่ายทอดในรายการโทรทัศน์ ช่วงไหนที่โทรทัศน์ต้องการถ่ายทอดก็จะแจ้งมาที่สนามเพื่อที่ทางสนามอาจจะปรับเปลี่ยนเวลาให้คู่เอกมันตรงกับเวลาในโทรทัศน์ได้ เพราะว่าทางสนามมวยไม่มีสิทธิในการกำหนดเวลาของโทรทัศน์เลย ส่วนรายการมวยที่ไม่ได้

ถ่ายทอดทีวี เมื่อก่อนคู่เอกเขาจะวางไว้คู่ 5 มีมว 7 คู่ ตอนนี้นี้คู่เอกของมวที่ไม่ได้ถ่ายทอดเขาจะวางไว้คู่ที่ 7 เลย ส่วนมวคู่สมัยก่อนนั้นเขาจะจัดรายการเอามวคู่ที่ดีที่สุดออกไปทางบ้าน แต่มวสมัยนี้มันไม่ใช่อย่างนั้น มวคู่เอกนั้นมียู่คู่ที่ 4 ส่วนคู่อื่นก็แล้วแต่ตามแต่ละสัปดาห์ ถ้าจะยกตัวอย่างก็อย่างมววันอาทิตย์ที่ทางราชดำเนินถ่ายทอดอยู่วันอาทิตย์ (ถ่ายทอดทาง UBC หรือ True visions) เวลา 17.00 -19.00 น. เขาก็จะเลือกเอาคู่สำคัญ ๆ ออกมาแต่การจัดเขาจะเอาคู่เอกไว้คู่สุดท้ายเลยนะ (ขจรพรารศรี, สัมภาษณ์, 21 กันยายน 2552)

กล่าวได้ว่าการจัดลำดับความสำคัญของคู่มวในรายการมวคู่แต่ละรายการนั้น มีเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญจากจำนวนเวลาและจำนวนคู่มวในแต่ละรายการนั้นสามารถจัดชกได้ โดยผู้จัดมักจะจัดมวคู่เอกของรายการไว้คู่รองสุดท้ายของรายการ แต่ในกรณีของช่อง 5 มวลูมพินีเกริกไกรเป็นการถ่ายทอดสดมาจากเวทีมวลูมพินี ประกอบกับเวลาของรายการมีค่อนข้างน้อยหากเทียบกับรายการมวคู่รายการอื่น ดังนั้น คู่ชกของรายการจะต้องอิงตามการชกที่สนามลูมพินี ทั้งนี้ทางสนามก็มีการเอื้อกับการถ่ายทอดสดด้วยเช่นกัน โดยโปรโมเตอร์อาจจะจัดคู่เอกไว้ให้ตรงกับช่วงที่ถ่ายทอดรายการพอดี

จากงานวิจัยการตลาดมวยไทยของสมเกียรติ ยังขึ้นสว่าง (2537) พบว่า นอกเหนือจากการจัดลำดับรายการมวคู่แล้ว โปรโมเตอร์ประจำรายการนั้น ๆ ยังมีการใช้เทคนิคทางการตลาดเพื่อใช้ดึงดูดความสนใจจากผู้ชมรายการ เนื่องจากบางสัปดาห์คู่มวคู่เอกที่อยู่ในความสนใจของผู้ชมนั้นมีเพียงไม่กี่คู่หรือการที่จะต้องการสร้างชื่อนักมวยรายใหม่ โดยใช้วิธีการสร้างความสนใจของผู้ชมรายการดังนี้

นอกจากสภาพร่างกายของนักมวยจะต้องแข็งแรง ทนทาน ดังได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว โปรโมเตอร์ยังต้องเป็นผู้ที่มีวิจรณ์ญาณและการตัดสินใจที่ดีในการประกบคู่มว โดยในปัจจุบันหากกล่าวตามหลักการตลาดแล้วนักมวยในปัจจุบันจะต้องมีจุดเด่นเพื่อใช้เป็นจุดขายให้กับแฟนมวย เพราะนักมวยทุกวันนี้มีอยู่เป็นจำนวนมากการสร้างจุดขายให้กับนักมวยถือเป็นการสร้างเอกลักษณ์ในการจดจำให้กับผู้ชมได้อีกด้วย สมเกียรติ ยังขึ้นสวัสดิ์ (2537, น. 56) ทำการจำแนกประเภทของการสร้างจุดขายไว้ดังนี้

1. ใช้ความแตกต่างเป็นจุดขาย ความแตกต่างในที่นี้มีความหมายตั้งแต่ สไตส์การชก น้ำหนักตัว อายุ ถิ่นที่อยู่ รูปร่างโครงสร้างของนักมวย เป็นมวยเชิงรับ มวยหมัดหนัก มวยเข้ามวยศอก โปรโมเตอร์ที่ชาญฉลาดก็จะดึงจุดต่าง ๆ นี้มาเป็นจุดขายได้ นอกจากนี้ในการประกบคู่บางครั้งอาจจะให้นักมวยที่มีฝีมือดีกว่าต่อนักให้ให้นักมวยที่มีความด้อยกว่า เช่น การต่อนัก

ให้ 2 ปอนด์ 3 ปอนด์ เป็นต้น บางครั้งก็ใช้วิธีการประกบคู่โดยการเน้นถิ่นกำเนิดนักมวย เช่น มวยจากที่ราบสูงพบกับมวยเมืองใต้

2. ใช้ความเหมือนเป็นจุดขาย เป็นกลยุทธ์หนึ่งซึ่งกลับกันกับกลยุทธ์แรก วิธีนี้พยายามนำจุดที่เหมือนกันของนักมวยมาเป็นจุดขาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเชิงชก รูปร่าง น้ำหนักตัว ถิ่นกำเนิด ฯลฯ เช่น นักมวยที่หมัดหนักทั้งคู่ประกบกัน เพื่อดูว่าใครจะมีไหวพริบ ปฏิภาณดีกว่าในเชิงมวย ใครจะมีเหลี่ยมมวย แม้ไม่มวยไทยและการแก้ไขสถานการณ์ได้ดีกว่ากัน หรือพิสูจน์กันว่าใครเป็นยอดมวยเมืองใต้ตัวจริง เป็นต้น

3. ใช้จุดเด่นเป็นจุดขาย วิธีนี้ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่บรรดาผู้จัดมวยนิยมนำมาใช้กัน โดยอาจนำจุดเด่นของนักมวยทั้งคู่เป็นจุดขาย หรือจุดสนใจอาจจะอยู่ที่ตัวนักมวยคนใดคนหนึ่งก็ได้ จุดเด่นต่าง ๆ ได้แก่ รูปร่างหน้าตา ฝีมือ อาวุธหนัก หรือจุดเด่นอื่น ๆ “ครูต๋อย” ยอดธง เสนานันท์ ครูมวยไทยประจำค่ายมวยศิษย์ยอดธง วัย 72 ปี ให้สัมภาษณ์ว่า “มวยเตี้ยนี้จะดังได้หน้าตาต้องดีด้วย อย่างฉัตรชัย ไผ่สีทอง ฝีมือดี หน้าตาก็ดีอีกด้วย มันก็ดังเร็ว พุดง่าย ๆ โหงวเฮ้งมันดี”

เช่นเดียวกันกับที่คุณใหม่ เมืองคอน ครูมวยชื่อดัง ประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กล่าวว่า “มวยอีสาน คางสั้นคอหนา เพราะฉะนั้นการเก็บคางจึงง่าย โอกาสน็อคเพราะโดนอาวุธเข้าที่ปลายคาง จึงมีน้อยกว่ามวยใต้ซึ่งโครงสร้าง หน้าตาคางมักแหลม เป็นเหตุให้อาวุธเข้าที่คางง่ายกว่า” ตัวอย่างเรื่องการใช้จุดเด่นของนักมวยเป็นจุดขาย เช่น นักมวยชื่อ ยอดขุนพล ศิษย์ไตรภูมิ มีอาวุธเป็นศอกซึ่งแหลมคมมาก ชกกับคู่ต่อสู้ก็มักจะทำให้คู่ชกได้รับแผลแตกเสมอ จนผู้จัดได้นำเอาจุดเด่นข้อนี้มาเป็นจุดขาย โดยกำหนดว่า จะมีรางวัลให้เมื่อชกคู่ต่อสู้จนคู่ต่อสู้ทั้งหลายได้รับแผลเย็บถึง 100 เข็ม ซึ่งทุกครั้งยอดขุนพลขึ้นชก ก็จะมีแฟนมวยติดตามชมเป็นประจำ

4. ใช้จุดด้อยของนักมวยเป็นจุดขาย กล่าวคือจุดด้อยของนักมวยกลายเป็นจุดขายได้ ตัวอย่าง นักมวยชื่อ นำพล หนองกปิยาฤทธิ์ ซึ่งเคยเป็นมวยเงินแสน ฝีมือการชกดี มีอาวุธสำคัญคือ เข่าแต่จุดอ่อน คือ โครงสร้างใบหน้าเป็นสันมากจึงแตกง่าย ชกมวยมักจะแตกเสมอ จนมีชื่อฉายาว่า “ขุนเข่าหน้าเปื่อย” จนบางครั้งเหล่าเซียนมวยสนใจผลการชกน้อยกว่าแผลแตกของนักมวยรายนี้ ถึงกับมีการพนันว่า ครั้งนี้จะแตกหรือไม่แตก

ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าเหตุผลหนึ่งที่ระบบการตลาดกับมวยตัวนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกันได้ในยุคอุตสาหกรรมสื่ออาจเนื่องมาจากการที่รายการมวยคู่ทำให้นักมวยต้องเดินเข้าสู่วงล้อแห่งการผลิตเชิงอุตสาหกรรม การสร้างชื่อหรือเอกลักษณ์ให้กับนักมวยจึงเป็นเหมือนการสร้างจุดขายให้กับนักมวยรายนั้นซึ่งแท้จริงอาจมีความสามารถในการดึงดูดผู้ชมน้อย ให้กลับมาสนใจต่อผู้ชมรายการ เมื่อมวยคู่และมวยไทยถูกปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับสินค้าอื่น ๆ มวยไทย

จึงถูกปรับเปลี่ยนมาเป็นสินค้าทางวัฒนธรรม (Cultural Commodity) ที่ต้องสร้างจุดขายต่อผู้ชม เช่นสินค้าในระบบอุตสาหกรรมชนิดอื่น

การสร้างจุดขายให้กับนักมวยแม้จะเป็นจุดขายที่สร้างความสนใจให้กับผู้ชมได้วิธีหนึ่ง แต่เหตุผลอีกประการหนึ่งที่สนับสนุนถึงการดึงมวยไทยมาเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมที่ต้องคำนึงถึงจุดขายและความต้องการของผู้ซื้อหรือผู้ชมก็คือ การที่ทางผู้จัดรายการจะต้องมีการปรับเปลี่ยนการชกที่เปลี่ยนไปเพื่อที่จะดึงดูดผู้ชมให้รู้สึกอยากชมไม่ว่าจะเป็นการจัดมวยคาดเชือก การจัดมวยหญิง หรือการจัดมวย 2 รุมหนึ่ง ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการกระตุ้นผู้ชมให้เกิดความสนใจรูปแบบของสารชนิดใหม่ การสร้างรูปแบบเหล่านี้มีวิธีการใหม่ แต่เป็นการหมิ่นเวียนรูปแบบที่ไม่ได้จัดเป็นประจําหมิ่นเวียนมา เนื่องจากความไม่ธรรมดาอันเองที่เป็นจุดขายที่สามารถเรียกคนดูได้เป็นจำนวนมาก ดังที่ ทิทัมพร เอี่ยมเรไร กล่าวเกี่ยวกับมวย 2 รุมหนึ่งไว้ว่า

มันมีมานานแล้วนะ เป็นการโปรโมทรูปแบบการชกอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ระหว่างสองสนาม (เวทีมวยราชดำเนินและเวทีมวยลุมพินี) ที่ตกลงกัน เพื่อที่เรียกคนดู เรียกเงินเข้าสนาม แล้วมันก็ไม่มีรายการอะไรที่เก็บเงินได้แต่ละสนามถึง 3 ล้านบาท ก็ถือว่าประสบความสำเร็จ ปัจจัยเรื่องการหาคู่ชกไม่ได้มันก็เป็นปัจจัยย่อยลงไป เพราะว่าปกติหากเขาหาคู่ชกกันไม่ได้ส่วนใหญ่ก็จะมีการต่อน้ำหนักกันอยู่แล้ว ดังนั้น เรื่องการปรับรูปแบบการชกเพื่อดึงคนดูจึงเป็นเรื่องหลักมากกว่า (ทิทัมพร เอี่ยมเรไร, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552)

ทั้งนี้ขจร พราวศรี เจ้าหน้าที่อาวุโสของการกีฬาแห่งประเทศไทยกล่าวเพิ่มเติมกับผู้วิจัยว่า การที่จะจัดมวย 2 รุมหนึ่งได้ทางผู้จัดและนายสนามจะต้องมีการตอรองกันก่อน เป็นที่รู้กันระหว่างเวทีมวยลุมพินีกับราชดำเนินจะไม่มีการชกข้ามเวทีกัน แต่จะยกก็ต่อเมื่อกรณีที่ 2 เวทีนี้ตกลงแลกเปลี่ยนนักมวยระหว่างกัน เมื่อตกลงกันได้แล้ว ก็ยื่นขอกับการกีฬาแห่งประเทศไทยเพื่อขอจัดแข่งเป็นพิเศษ เพราะว่าการชกมวยไทย 6 ยกปกติแล้วไม่มี ก็ต้องขออนุญาตสำหรับกฎกติกาพิเศษ (ขจร พราวศรี, สัมภาษณ์ 21 กันยายน 2552) ซึ่งการจัดรูปแบบการชกมวยชนิดดังกล่าวนี้สามารถสร้างความสนใจให้กับผู้ชมเป็นอย่างมาก เพราะด้วยความแปลก ความตื่นเต้นของรายการชก ดังเหตุการณ์ชกของแสนชัย ส.คิงส์สตาร์ นักชกจากราชดำเนินขึ้นชก 2 รุมหนึ่งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 ที่เวทีมวยลุมพินีพบว่าการชกครั้งนั้นมีผู้ชมติดตามชมเป็นจำนวนมาก ทางสนามมวยลุมพินีสามารถเก็บค่าบัตรผ่านประตูได้ถึง 3 ล้านบาท แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการชกที่แปลกใหม่ส่งผลต่อความสนใจของผู้ชมได้อย่างชัดเจน

สำหรับการสร้างความเป็นมวยไทยได้มีพัฒนาการไปสู่มวยแขนงอื่นที่แตกออกจากมวยไทยด้วยสาเหตุของการปรับรูปแบบการชกที่มีลักษณะชกคล้ายกับมวยไทย แต่มีการปรับกฎ

กติกางานบางส่วนออกไปสร้างเป็นมวยชนิดใหม่ที่เรียกว่ามวยเควัน (K1) ซึ่งเป็นการออกอาวุธของ นักมวยจะมีลักษณะคล้ายกับอาวุธของมวยไทย เพียงแต่ปรับกฎกติกาห้ามใช้ศอก กล่าวได้ว่าเป็น ลักษณะการชกลูกผสมระหว่างมวยเอเชียที่มีการใช้เท้า เข้าได้กับมวยทางตะวันตกที่ใช้การชกแต่ ห้ามใช้ศอกในการชกเข้าไว้ด้วยกัน ดังที่ขจร พราวศรี เจ้าหน้าที่อาวุโสการกีฬาแห่งประเทศไทย กล่าวถึงความเป็นมวยเควัน (K1) ไว้ว่า

ที่จริงแล้วมันไม่ใช่มวยไทยแท้ ๆ นะ มันเอารูปแบบของมวยไทยไปใช้เท่านั้นเอง มัน ลองวิธีการใช้อาวุธของมวยไทยไปเป็นมวย K1 เท่านั้นเองแต่มันก็มีกฎกติกาของมัน เอง เพราะหากพูดถึงรูปแบบของศิลปะการต่อสู้แล้วมันสามารถปรับไปมาได้อยู่ ตลอดเวลา อย่างมวย K1 มันก็เป็นมวยชนิดที่เป็นตัวอย่างของมวยที่ได้ปรับรูปแบบ มาแล้ว (ขจร พราวศรี, สัมภาษณ์, 21 กันยายน 2552)

ขณะที่ทิฆัมพร เอี่ยมเรไรผู้ชมมวยที่มีประสบการณ์ในการรับชมมวยมานานกล่าวถึง มวยเควัน (K1) โดยเปรียบเทียบกับเข้ามาของนักมวยต่างประเทศที่เห็นทางหน้าจอโทรทัศน์ ไว้ว่า

มวยเควัน (K1) ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งนะครับ มันเป็นมวยลูกผสม ห้ามใช้ศอก เป็น การสร้างกติกาใหม่ มีการใช้รูปแบบของมวยต่างประเทศเข้ามารวมกับมวยไทย แต่ ไม่ใช่มวยไทย มองดูแล้วมันเป็นมวยสถาบันหนึ่งที่ตั้งขึ้นใหม่ พูดถึงรูปแบบการ ผสมผสานระหว่างมวยไทยกับประเทศมันก็ยังอยู่ด้วยนะ เพราะว่าความนิยมจาก ต่างชาติด้วย จะเห็นได้ว่าอย่าง 2-3 อาทิตย์ที่ผ่านมาทางช่อง 7 ก็มีนักมวยต่างชาติ มาขึ้นชกเหมือนกัน (ทิฆัมพร เอี่ยมเรไร, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552)

แม้รูปแบบการชกมวยระหว่างนักมวยไทยกับต่างชาติมันจะมีรูปแบบที่น่าสนใจ แต่ จัดลำดับการชกในรายการทางผู้จัดมักจะไม่นัดมวยคู่เอกให้เป็นการชกระหว่างนักมวยไทยกับ นักมวยต่างชาติ โดยลำดับความสำคัญของนักมวยต่างชาติจะถูกจัดวางไว้เป็นมวยก่อนคู่เอก เพียงเท่านั้น ทั้งนี้สาเหตุน่าจะมาจากการชกระหว่างมวยต่างชาติกับมวยคนไทย นักมวยไทยมักเป็น ฝ่ายชนะเสมอ ซึ่งมีผลต่ออัตราการชกของเหล่าเซียนมวยที่หวังดูมวยคู่เอกนำตื่นเต้น ดังนั้น การ ชกระหว่างมวยต่างชาติกับนักมวยไทยจึงเป็นไปในรูปแบบจัดเพื่อเรียกความสนใจจากผู้ชมเพียง เท่านั้น

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สำรวจเนื้อหารายการมวยคู่ในปัจจุบันเพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการ วิเคราะห์พัฒนาการของรายการมวยคู่ในยุคปัจจุบัน โดยรายการที่ผู้วิจัยสำรวจเนื้อหาได้คัดเลือก รายการสำหรับสำรวจเนื้อหาทั้งหมดจำนวน 4 รายการจาก 4 สถานีจากรายการทั้งหมด 5 รายการ

ในปัจจุบัน ทำการสำรวจเนื้อรายการที่ออกอากาศในเดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2552 โดยรายการที่ผู้วิจัยสังเกตการณ์คือ

1. รายการศึกจ้าวมวยไทย ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ทุกวันเสาร์ เวลา 12.15-13.45 น.
2. รายการลุมพินีเกริกไกร ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 ทุกวันเสาร์ เวลา 23.15-24.15 น.
3. รายการมวยไทย 7 สี ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 ทุกวันอาทิตย์ เวลา 13.45-15.45 น.
4. รายการศึกอัศวินดำ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ทุกวันอาทิตย์ เวลา 13.30-14.00 น.

นอกจากนี้ยังมีรายการมวยคู่ที่ผู้วิจัยไม่ได้ใช้ในวิเคราะห์คือรายการศึกวันทรงชัย ที่ออกอากาศทางช่อง 11 วันเสาร์เนื่องจากเป็นรายการที่ไม่ได้ออกอากาศเป็นประจำเนื่องรายการยังไม่มีเวทีมวยประจำในการถ่ายทอดสด ด้วยเหตุนี้เองทางรายการจึงต้องย้ายเวทีในการถ่ายทอดสดไปตามโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อรายการ

จากรายการที่ผู้วิจัยวิเคราะห์นั้น มีรูปแบบการจัดลำดับความสำคัญของคู่ชกในรายการที่ไม่ต่างกันมากนัก โดยแต่ละรายการจะอิงเวลาในการจัดคู่ชกตามจำนวนเวลาที่รายการมี โดยรูปแบบการจัดวางมวยคู่เอกของแต่ละรายการก็มีลักษณะเหมือนกัน คือ มักวางมวยคู่เอกของรายการไว้ที่มวยก่อนคู่สุดท้ายของรายการ ซึ่งหากพิจารณาเทียบกับเวลาของรายการส่วนใหญ่ที่มีเวลาในการถ่ายทอดสดไม่เกิน 2 ชั่วโมงเป็นไปตามระเบียบการควบคุมเนื้อหามวยคู่ที่ กบว.เป็นผู้กำหนดเอาไว้แล้ว มวยคู่เอกก็就会被จัดวางไว้ที่มวยคู่ที่ 3 และคู่ที่ 4 ตามเวลาของแต่ละรายการ อย่างไรก็ตาม ในการจัดรายการมวยลุมพินีเกริกไกร ก็ได้จัดวางรูปแบบรายการเช่นรายการอื่น ๆ นิยมจัด เนื่องจากเป็นรายการที่มีเวลาการออกอากาศในรายการเพียง 1 ชั่วโมงและมีรูปแบบการผลิตรายการที่อิงเวลากับสนามมวยมากกว่าทุก ๆ รายการ การจัดวางมวยคู่เอกในรายการมวยคู่ทางช่อง 5 ในยุคปัจจุบันนี้จะมีรูปแบบการวางมวยในรายการเป็นมวยก่อนคู่เอกและต่อด้วยมวยคู่เอกเลย เนื่องจากเวลาที่จำกัดของรายการและการอิงเวลาตามสนามมวยจริง

เพื่อให้เป็นการสะดวกต่อการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้แบ่งการอธิบายโดยเปรียบเทียบรายการแต่ละรายการตามหัวข้อที่แบ่งตามระยะเวลาของรายการ คือ ช่วงแรกช่วงเปิดรายการ, ช่วงสองช่วงมวยระหว่างรายการ, ช่วงสามช่วงมวยคู่เอกและมวยปิดรายการ ตามลักษณะของที่ทุกรายการนั้นจัดทำกัน โดยรายการจะละเอียดตามแต่ละหัวข้อต่อไปนี้

มวยตู้ช่วงเปิดรายการ

การเปิดรายการมวยตู้แต่ละรายการมีลักษณะที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งลักษณะการเปิดรายการออกเป็น 2 ประเภทคือ

1) การเปิดรายการแบบเป็นพิธีกร ที่การเปิดรายการจะมีการใช้พิธีกรในการเปิดรายการพูดกล่าวนำเข้ารายการ ก่อนที่จะส่งต่อไปให้ผู้บรรยายรายการรับช่วงต่อ การเปิดรายการประเภทนี้พบได้ในรายการที่มีระยะเวลาในการถ่ายทอดสดมากกว่า 1 ชั่วโมงขึ้นไปและต้องเป็นรายการที่การผลิตโทรทัศน์นั้นมีส่วนในการจัดการมากกว่าสนามมวย กล่าวได้ว่ามีลักษณะการผลิตรายการที่เป็นรูปแบบของโทรทัศน์ มีการแบ่งหน้าที่กันทำเช่น พิธีกรเป็นผู้กล่าวนำเข้ารายการ, ผู้บรรยายรายการมีหน้าที่พากย์รายการและให้รายละเอียดต่อผู้ชม รูปแบบรายการประเภทนี้พบเห็นได้อย่างชัดเจนจากรายการทางช่อง 7 สีที่เปิดรายการด้วยโฆษกมวยชื่อดัง วิเชียร นิลกานนท์ก่อนส่งหน้าที่ในการบรรยายให้กับผู้บรรยายอีกที เช่นเดียวกันกับรายการศึกจ้าวมวยไทยทางช่อง 3 อ.ส.ม.ท. และ รายการศึกอัศวินดำทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ที่ต่างก็มีรายละเอียดรูปแบบในการเปิดรายการคล้ายคลึงกันคือมีพิธีกรในการเปิดรายการ ก่อนส่งให้ผู้บรรยายรับช่วงต่อในการพากย์มวย แต่รายละเอียดบางส่วนระหว่างช่อง 3 กับ ช่อง 9 จะแตกต่างจากช่อง 7 ก็คือรายการมวยไทย 7 สี จะมีรูปแบบการเปิดรายการตามรูปแบบของมวยสากลคือพิธีกรวิเชียร นิลกานนท์เป็นผู้ประกาศรายชื่อนักมวยและผู้สนับสนุนบนเวที ในขณะที่รายการศึกจ้าวมวยไทยทางช่อง 3 และรายการศึกอัศวินดำทางช่อง 9 มีการเปิดรายการอยู่ด้านล่างของเวที โดยบริเวณที่เปิดรายการนั้น จะมีฉากหลังเป็นผู้สนับสนุนรายการหลักอยู่เบื้องหลังพิธีกร

ภาพที่ 7.2

แสดงการเปิดรายการแบบเป็นพิธีการทางช่อง 7 และช่อง 3

การเปิดรายการที่ไม่เป็นพิธีการ รายการมวยคู่ที่มีการเปิดรายการแบบไม่มีเป็นพิธีการนี้ มักมีสาเหตุเนื่องมาจากเวลาที่จำกัดของรายการ ทางรายการจึงตัดพิธีการจุดนี้ออกไป ในกรณีของรายการที่เปิดรายการแบบไม่มีเป็นพิธีการนี้จะเป็นรายการที่มีเวลาถ่ายทอดสดไม่เกิน 1 ชั่วโมงซึ่งสำหรับกรณีวิจัยนี้ คือ รายการลุมพินีเกริกไกร ซึ่งตอนเปิดรายการจะมีเพลงเปิดรายการแล้วตัดเข้าโฆษณาไป ระยะเวลาระหว่างที่โฆษณาก่อนช่วงเปิดรายการนี้ ผู้วิจัยพบว่ามีระยะเวลาโฆษณานานกว่าปกติ ทั้งนี้สันนิษฐานได้ว่าเนื่องจากรายการลุมพินีเกริกไกรเป็นรายการที่ถ่ายทอดสดมาจากเวทีมวยลุมพินี การจัดสรรเวลาในรายการต้องอิงตามเวลาของสนามมวยเป็นหลัก กล่าวได้ว่าระยะเวลาระหว่างโฆษณาดอนเปิดรายการนั้นเป็นการปรับเวลาระหว่างเวทีมวยลุมพินีกับการถ่ายทอดสดของรายการให้ตรงกัน ทั้งนี้เมื่อเปิดรายการแล้วเห็นได้ว่าจะไม่มีการกล่าวเป็นพิธีการเหมือนเช่นรายการอื่น มีเพียงการแจกพวงมาลัยคล้องคอให้กับนักมวยบนเวทีของทางผู้จัดรายการโทรทัศน์ (วิรัตน์ วชิรรัตนวงศ์) และมีผู้บรรยายเป็นผู้บรรยายรายละเอียดของภาพที่ปรากฏบนหน้าจอโทรทัศน์ หลังจากนั้นก็เป็นการถอดมงคลของครูมวยแต่ละฝ่าย แล้วก็เริ่มชกซึ่งหากสังเกตช่วงเวลาระหว่างที่โฆษณาเกิดเปิดรายการก็ตีความได้ว่าช่วงระหว่างที่มีการปรับเวลาระหว่างเปิดรายการเป็นช่วงเวลาที่นักมวยที่ลุมพินีกำลังไหว้ครูอยู่ ซึ่งทางรายการได้ตัดเนื้อหาส่วนนี้ออกไปและแทนที่ด้วยเนื้อหาของผู้สนับสนุนรายการ

ช่วงระหว่างรายการ

การชกมวยไทยในรายการมวยคู่ในแต่ละรายการนั้นมีรูปแบบการจัดช่วงเวลา ระหว่างรายการที่แตกต่างกันไป โดยมีการจัดเนื้อหาของการไหว้ครู การแจกรางวัลของผู้สนับสนุน ในสัดส่วนที่ต่างกันไปตามต่อไปนี้

มวยคู่รายการศึกจ้าวมวยไทยทางช่อง 3 อ.ส.ม.ท.นั้น หลังจากการเปิดรายการเป็นที่เรียบร้อยแล้วก็มีการชกของนักมวยตามปกติ ซึ่งช่วงต้นยกผู้บรรยายจะกล่าวขอบคุณผู้สนับสนุน และกฎกติกาการชกกับเงื่อนไขของรางวัล เช่น ถ้าใช้แม่ไม้มวยไทยในการชนะคู่ชกนักมวยจะได้รางวัล 10,000 บาท และหากเป็นจระเข้ฟาดหางในการชนะน็อกก็จะได้เงิน 30,000 บาท เพื่อเป็นการสร้างเงื่อนไขระหว่างผู้ชมกับเนื้อหาในรายการก่อนที่จะเริ่มบรรยายการชกของคู่ชกบนเวที ทั้งนี้ระหว่างต้นยกของทุกยกจะมีการบรรยายขอบคุณผู้สนับสนุนรายการในช่วงต้นยกของทุกยก และเมื่อยกสุดท้ายเมื่อยกเสร็จ ก็มีการตัดสินผลแพ้ชนะและการแจกรางวัลของผู้สนับสนุนต่อนักมวยผู้ชนะ ก่อนที่เข้าสู่ช่วงของมวยคู่ที่สองโดยไม่ตัดเข้าโฆษณา โดยนักมวยจะมีการไหว้ครูทางหน้าจอโทรทัศน์แต่ใช้เวลาไม่มากก่อนให้ครูมวยหรือหัวหน้าค่ายเป็นผู้ถอดมงคลแล้วขึ้นชกยกที่ 1 ระหว่างต้นยกบางยกของแต่ละคู่ชกก็จะมีแจกรางวัลหรือมอบอุปกรณ์มวยจากผู้สนับสนุน รายการจนกระทั่งได้ยินเสียงระฆังจึงตัดภาพกลับไปชมการชก จากการสำรวจของผู้วิจัยพบว่า บางครั้งการแจกรางวัลหรือมอบอุปกรณ์จะกินเวลาของการชกไป (เวลาหลังเสียงระฆังดังเพื่อเริ่มยก) เพราะพิธีการมอบรางวัลนั้นเสร็จสิ้นไม่ทันระยะเวลาที่ทางรายการกำหนดเอาไว้

สำหรับรายการมวยลุมพินีเกริกไกรทางช่อง 5 นั้นระหว่างการแข่งขันรายการจะใช้เพียงผู้บรรยายเท่านั้น เนื่องจากเวลาที่จำกัดของรายการ เนื้อหาภายในรายการจึงไม่มีพิธีการมากนัก จะมีการแจกรางวัลกันช่วงระหว่างคู่ชกเพียงเท่านั้น นอกจากนั้นแล้วลำดับรายการก็จะเป็นไปตามกฎกติกามวยไทย หากแต่เพียงการปรากฏของโฆษณาผู้สนับสนุนอาจปรากฏในรูปแบบการบรรยายมากกว่ารายการอื่น ๆ

ส่วนรายการมวยไทย 7 สี ที่ออกอากาศทางช่อง 7 ด้วยความที่ทางรายการมีต้นทุนในการผลิตเป็นของตนเอง ได้เปรียบกว่ารายการมวยคู่อื่น ๆ ไม่ว่าเรื่องเวลาที่ทางสถานีเป็นผู้จัดสรรให้หรือเวทีที่ทางรายการเป็นเจ้าของ ด้วยปัจจัยได้เปรียบนี้เห็นได้ว่าในระหว่างการชกพื้นที่ของความเป็นศิลปะมวยไทยยังมีอยู่มากกว่ารายการอื่น ๆ ไม่ว่าเป็นการไหว้ครูตอนต้นยกที่มีให้ผู้ชมเห็นและถือได้ว่าเมื่อเทียบกับรายการมวยคู่รายการมวยไทย 7 สี มีความสมบูรณ์กว่าทุกรายการ (จากการสำรวจของผู้วิจัยพบว่ารายการมวยไทย 7 สี มีระยะเวลาช่วงไหว้ครูให้ประมาณ 5 นาที) และการแจกรางวัลจะมีเฉพาะช่วงระหว่างยก ซึ่งทางช่อง 7 จะหยุดการชกบนเวทีไว้จนกว่าการแจกรางวัลจะเสร็จสิ้น จึงเริ่มชกคู่มวยบนเวที แสดงได้ว่าการกำหนดลำดับการชกมวยไทยบนเวทีสามารถ

กำหนดได้อย่างสมบูรณ์ทุกขั้นตอน เห็นได้ชัดเจนจากช่วงต้นยกของแต่ละยกที่ทางรายการอื่นจะเป็นพื้นที่ของการแจกรางวัล แต่สำหรับมวยไทย 7 สี จะมีภาพช้า (Slow Motion) ของการชกในยกที่ผ่านมา ในระหว่างที่นักมวยกำลังพักอยู่ กล่าวได้ว่าแม้รายการมวยไทย 7 สี จะมีการโฆษณาช่วงยกแต่ระยะเวลาของรายการก็ไม่ได้กำหนดไว้ตึงเหมือนเช่นรายการอื่น

ภาพที่ 7.3

แสดงเทคนิคการแบ่งภาพทางช่อง 7 สีและช่อง 9

สำหรับรายการสุดท้ายคือศึกอัศวินดำที่ออกอากาศทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท. โดยภาพรวมของรายการมีการจัดลำดับรายการคล้ายคลึงกับรายการศึกจ้าวมวยไทยของทางช่อง 3 แตกต่างกันที่สัดส่วนเนื้อที่ของผู้สนับสนุนรายการจะมีค่อนข้างมากกว่า เห็นได้จากต้นยกทุกยกจะมีการแจกรางวัลหรือประชาสัมพันธ์ของพิธีกรข้างสนามและมักกินเวลาการชกบนเวทีที่เมื่อตัดภาพมาบนเวทีนักมวยก็ชกกันไปแล้ว

กล่าวได้ว่าการจัดลำดับของแต่ละรายการที่แม้จะมีรายละเอียดย่อยที่แตกต่างกันไป แต่หากมองภาพรวมแล้วรูปแบบการจัดรายการก็มีการวางลำดับไว้คล้ายคลึงกันในทุกรายการ คือจะให้พื้นที่ต่อผู้อุปถัมภ์รายการในช่วงเวลาคาบเกี่ยว เช่น ระหว่างยกเปลี่ยนจากโฆษณาเข้ามาเข้ารายการมวยก็มีการโฆษณาในรายการตอนต้นยกและระหว่างคู่มวยแต่ละคู่ ในขณะที่ลำดับความสำคัญของคู่มวยเป็นไปแบบการจัดคู่มวยที่ได้ลำดับความสำคัญของคู่มวยในรายการไปจนถึงมวยคู่เอก ถือได้ว่ามีผลต่อการไต่ลำดับทางอารมณ์ของผู้ชมที่รับชมรายการ

ช่วงมวยคู่เอกและมวยปิดรายการ

ช่วงมวยคู่เอกถือได้ว่าเป็นช่วงสำคัญของรายการที่ผู้ชมต่างรอคอย เพราะมวยคู่เอกของแต่ละรายการเป็นคู่มวยที่ดีที่สุดของการถ่ายทอดสดมวยไทยในสัปดาห์นั้น ดังนั้น การจัดความสำคัญของรายการก็มีการจัดพิธีกรรมที่ดูเหมือนจะพิเศษมากกว่ามวยทุกคู่ด้วยวิธีที่ต่างกันไปดังนี้

รายการมวยไทย 7 สี ที่ออกอากาศทางช่อง 7 สี ถือได้ว่าเป็นรายการที่มีเอกลักษณ์ในการเปิดมวยคู่เอกมากที่สุดเพราะการเปิดมวยคู่เอกจะใช้การประกาศของโฆษกมวยบนเวที (วิเชียร นิลกานนท์) เหมือนเช่นตอนเปิดรายการ ในขณะที่เมื่อแนะนำนักชกเสร็จ ก็จะขอขอบคุณผู้สนับสนุนตามป้ายและตัวบุคคลที่นั่งอยู่ข้างเวทีพร้อมกับป้าย ก่อนที่จะตัดภาพไปบนเวทีมวยเพื่อให้ นักมวยคู่เอกทำการไหว้ครู ซึ่งกระบวนการทั้งหมดจะดำเนินการไปตามขั้นตอนที่ละขั้นตอน จะไม่มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นทับซ้อนกัน ถือเป็นรายการมวยคู่เพียงรายการเดียวที่มีการจัดลำดับในรายการเช่นนี้ อันเนื่องมาจากต้นทุนทางเวลาและความเป็นสนามมวยของเวทีมวย 7 สี ที่สถานีเป็นเจ้าของตัวเอง

ภาพที่ 7.4

แสดงการแจกรางวัลในรายการมวยไทย 7 สี

ส่วนรายการศึกจ้าวมวยไทยทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 และรายการศึกอัศวินดำทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 มีลักษณะการนำเข้าสู่มวยคู่เอกที่คล้ายคลึงกัน คือ การจัดช่วงเวลาการวิเคราะห์วิจารณ์จากพิธีกรข้างสนาม โดยช่อง 9 อ.ส.ม.ท.จะมีการวิเคราะห์การแข่งขันจากนักวิจารณ์มวยที่มีความเชี่ยวชาญว่าฝ่ายใดน่าเป็นฝ่ายชนะ (มีการบอกเป็นเปอร์เซ็นต์ ซึ่งอาจมีผลต่อการพนัน) ส่วนรูปแบบการวิเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญทางรายการศึกจ้าวมวยไทยก็มีลักษณะ

คล้ายคลึงกันคือมีการประกาศนำเข้าสู่การชกมวยคู่เอกของรายการจากพิธีกรข้างเวทีที่เบื้องหลังมีป้ายผู้สนับสนุนรายการ ทั้งนี้ระหว่างการชกของรายการศึกอัศวินดำทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ก็มีเอกลักษณ์ที่การแต่งกายของนักมวยอันมีความแตกต่างจากคู่ชกอื่น คือ คู่ชกที่ไม่ใช่มวยคู่เอกจะใส่กางเกงมวยสีตามมุม (แดงและน้ำเงิน) แต่มวยคู่เอกจะใส่กางเกงสีเหลืองทั้งคู่ซึ่งเป็นสีของผู้สนับสนุนรายการหลักของรายการ มีเพียงขอบกางเกงที่เป็นสีแดงและน้ำเงินที่บ่งบอกว่าเป็นมวยมุมใด

ในขณะที่แต่ละรายการต่างให้ความสำคัญของมวยคู่เอกแตกต่างกันไป วิธีการของรายการมวยลุมพินีเกริกไกรมีการให้ความสำคัญมวยคู่เอก (มวยคู่สองจากทั้งหมดสองคู่ในรายการ) เช่นกันคือจัดให้มีการประกาศบนเวทีเช่นเดียวกันกับรายการมวยไทย 7 สี โดย ดำรงค์ ต่ายทอง หรือที่รู้จักกันในวงการมวยว่า “สมิงขาว” ซึ่งเป็นทั้งผู้ประกาศบนเวทีและผู้บรรยาย (พากย์) ในรายการ ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาที่ค่อนข้างน้อยกว่ารายการอื่น พิธีกรในรายการจึงมีอยู่ไม่มากเหมือนเช่นทุกรายการ

อย่างไรก็ตาม แม้รายละเอียดในการจัดลำดับความสำคัญตั้งแต่เปิดรายการจนถึงมวยคู่เอกจะมีรายละเอียดที่แตกต่างกันไปตามแต่ละรายการ แต่ช่วงเวลาการปิดรายการของรายการหรือมวยคู่สุดท้าย (ในกรณีนี้ไม่นับรายการมวยลุมพินีเกริกไกร เพราะไม่มีมวยคู่สุดท้ายเนื่องจากมวยเอกเป็นมวยคู่สุดท้าย) นั้นทุกรายการมีรูปแบบรายการที่ไม่ได้แตกต่างกัน กล่าวคือจะใช้มวยที่เรียกกันว่ามวยไต่อันดับหรือมวยต่างชาติ หรืออาจเป็นมวยหญิงมาชกเป็นมวยคู่สุดท้าย เนื่องมาจากมวยคู่สุดท้ายอาจถ่ายทอดสดไม่จบถึง 5 ยกผู้จัดรายการจึงไม่จัดมวยดีไว้ท้ายรายการ

ภาพที่ 7.5

แสดงการชกมวยหญิงในคู่สุดท้ายของรายการอัศวินดำก่อเกียรติทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

ทว่ารายการมวยไทย 7 สีทางช่อง 7 นั้นมวยคู่สุดท้ายมีการปรับให้มีการชกเพียง 3 ยกซึ่งจะใช้เวลาพอดีกับเวลาการถ่ายทอดสดของสถานีพอดี นักมวยคู่สุดท้ายของรายการมวยไทย 7 สี จึงมักเป็นมวยเด็กที่ไม่ได้แข่งขันเพื่อไต่อันดับ เนื่องมาจากการชกมวยคู่สุดท้ายเป็นของรายการเป็นการชกมวย 3 ยกเท่านั้น ซึ่งไม่ได้เป็นไปตามกฎกติกาการชกมวยไทยที่กำหนดไว้ต้องชก 5 ยก เป็นการสนับสนุนข้อค้นพบอีกว่าช่อง 7 สีสามารถกำหนดเนื้อหาของรายการได้เต็มที่ เพราะความเป็นเจ้าของรายการที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 เป็นเจ้าของรายการเอง

มวยคู่กับมิติความเชื่อ

ความเชื่อกับมวยไทยเป็นสิ่งที่อยู่ควบคู่กันมาอย่างยาวนาน แม้ระยะเวลาผ่านมานานเท่าใดมิติความเชื่อกับมวยไทยก็มิอาจขาดจากกันได้ แต่ทว่าการไหว้ครูกับการผลิตแบบโทรทัศน์ในปัจจุบันที่ระยะเวลาทุกวินาทีต่าง หมายถึง เม็ดเงินแล้ว การสร้างให้หน้าตาและความหมายของการไหว้ครูผ่านหน้าจอสีเหลี่ยมมายังสายตาของผู้ชมทางบ้านก็เปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะความเป็นสื่อโทรทัศน์ด้วยเช่นกัน

ภาพที่ 7.6

แสดงการไหว้ครูก่อนชกในรายการมวยไทย 7 สี

ทั้งนี้เมื่อการชกมวยไทยผ่านโทรทัศน์ได้แปรเปลี่ยนมาสู่การผลิตแบบอุตสาหกรรม สื่อโทรทัศน์เอง รายละเอียดปลีกย่อยในพิธีกรรมการชกมวยไทยทางโทรทัศน์ก็ต้องปรับให้เข้ารูปกับความเป็นโทรทัศน์และรูปแบบของรายการนั้น ๆ ด้วย ซึ่งพิธีกรรมเรื่องความเชื่อและการไหว้ครูก็มิได้ถูกตัดออกไปเลยเสียทีเดียว แต่ก็ได้มีการปรับเปลี่ยนตามวัฒนธรรมเรื่องเวลา (Clock Culture)

ที่การไหว้ครุ นั้นถูกกำกับเรื่องข้อจำกัดของเวลา ทั้งนี้จากการสำรวจเนื้อหาผ่านรายการโทรทัศน์ในปี พ.ศ. 2552 นี้เอง พบว่า รายการที่ยังพื้นที่และความสำคัญกับการไหว้ครุ นั้นมีอยู่ 3 รายการ คือ รายการมวยไทย 7 สี ที่ทางรายการให้ความสำคัญกับการไหว้ครุ เป็นอย่างมาก เพราะรูปแบบรายการเป็นรายการที่ให้ความสำคัญต่อเนื้อหาด้านศิลปวัฒนธรรมมากที่สุดในบรรดารางการมวยต่อสู้ทุกรายการ, รายการลุมพินีเกริกไกรทางช่อง 5 ที่ทางรายการมีการถ่ายทอดสดการแข่งขันมวยไทยมาจากเวทีลุมพินี แต่เนื่องจากเวลาการถ่ายทอดสดมีน้อยกว่าในบรรดาทุกรายการ คือ 1 ชั่วโมง การถ่ายทอดสดต่อครั้งจึงสามารถถ่ายทอดได้ประมาณ 2 คู่ ซึ่งผู้ชมสามารถชมการไหว้ครุ ได้ที่คู่ชกคู่ที่สองของรายการ ส่วนรายการสุดท้ายเป็นรายการศึกจำมวยไทยที่ถ่ายทอดสดทางช่อง 3 ที่แม้จะสามารถเห็นการไหว้ครุ ของนักมวยได้ตลอดทุก ๆ คู่ ก่อนเริ่มชก แต่ระยะเวลาในการไหว้ครุ นั้นค่อนข้างมีระยะเวลายาว ซึ่งน่าจะมีผลมาจากรูปแบบของรายการที่กำหนดเอาไว้ อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากระยะเวลาในการไหว้ครุ ของรายการมวยต่อสู้แล้ว สิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างคือลักษณะการไหว้ครุ ที่ปรับเปลี่ยนไป ดังที่ทิฆัมพร เอี่ยมเรไร แสดงข้อคิดเห็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการไหว้ครุ ในยุคปัจจุบันไว้ดังนี้

เรื่องไหว้ครุ ก็ยังมีความเชื่อกันอยู่นะ แต่ความเชื่อแค่นั้นก็ขึ้นอยู่กับการค่ายมวย คณะมวย แต่ที่สังเกตเห็นการไหว้ครุ ของทุกวันนี้ทุกค่ายมวยจะค่อนข้างไหว้ครุ เหมือนกันไปหมด ทั้งที่เมื่อก่อนเอกลักษณ์ของการไหว้ครุ นั้นแต่ละค่ายมวยจะมีรูปแบบการไหว้ครุ ที่ไม่เหมือนกัน เรียกได้ว่าครูใครก็ครูมัน ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าเพราะเวลาที่มีอยู่เท่านี้ (จำกัดหรือเปล่า) (ทิฆัมพร เอี่ยมเรไร, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552)

กล่าวได้ว่าเมื่อมวยไทยนั้นมีการผลิตแบบอุตสาหกรรมสื่อ มิติของวัฒนธรรมก็ต้องปรับเปลี่ยนมาผลิตในรูปแบบของอุตสาหกรรมที่มีลักษณะการผลิตอย่างเร่งรีบและกำหนดด้วยเวลาที่จำกัด ซึ่งข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับรูปแบบการผลิตเช่นนี้ มีผลมาจากการกำหนดการผลิตที่โทรทัศน์สามารถกำหนดรูปแบบรายการและความเป็นไปของมวยไทยได้มากขึ้น ทั้งนี้การให้ความสำคัญในการไหว้ครุ ระหว่างการถ่ายทอดทางโทรทัศน์กับมวยไทยที่แข่งขันจริงก็มีความแตกต่างกัน โดยการไหว้ครุ ที่จัดแข่งในสนามจริงจะมีระยะเวลาดำเนินการไหว้ครุ ที่นานกว่าการถ่ายทอดทางโทรทัศน์ ดังข้อมูลที่ขจร พรวาศรี เจ้าหน้าที่อาวุโสของการกีฬาแห่งประเทศไทยกล่าวเปรียบเทียบไว้ว่า “เคยมาดูที่สนามจริงหรือเปล่า ลองดูเอาถ้ามาไหว้ครุ ที่สนามจริงกับไหว้ครุ ที่เวลาถ่ายทอดทางโทรทัศน์จะไว้ไม่เหมือนกัน ระยะเวลา ก็จะต่างกัน” (ขจร พรวาศรี, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552)

หากพิจารณาจากรูปแบบการผลิตรายการของฝ่ายผลิตรายการของโทรทัศน์ในแต่ละรายการ ที่ต้นทุนในการผลิตรายการแต่ละรายการที่มีความแตกต่างกันไป ตามช่วงเวลาที่ยิงออกของรายการและความเป็นเจ้าของของรายการมวยต่อสู้ นั้นเอง พบว่า ต้นทุนส่วนนี้มีผลต่อเนื้อหาที่

เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม กล่าวคือ รายการใดที่มีต้นทุนในการผลิตรายการสูง เช่น ค่าเช่าเวลา, ระยะเวลาและช่วงเวลาที่ยาวนานที่รายการออกอากาศ เนื้อหาของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมก็จะถูกร่นย่อหรือตัดออกไป ส่วนรายการที่มีต้นทุนต่ำ ไม่ต้องเช่าเวลาจากสถานี อย่างเช่น รายการมวยไทย 7 สี ก็มีโอกาสใส่เนื้อหาของการไหว้ครูมากกว่ารายการอื่น ๆ ดังที่ทิมมพร เอี่ยมเรไร นำเสนอประเด็นดังกล่าวนี้ว่า

ในกรณีช่อง 7 ที่ถือว่ามีต้นทุนทางรายการสูง และก็นั่นในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไว้ แต่ด้วยความจำกัดของเรื่องเวลา มุมกล้องด้วย ก็ไม่สามารถนำเสนอพวกปี่มวญ ไหว้ครูได้เต็มที่เท่าที่ควรนะ ขนาดที่ว่ารายการเป็นของทางสถานีเอง มีเครื่องมืออุปกรณ์ และเวลาที่พร้อมกว่ารายการอื่น (ทิมมพร เอี่ยมเรไร, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552) อย่างไรก็ตาม ทิมมพร เอี่ยมเรไร กล่าวเสริมถึงประเด็นเรื่องเวลากับการถ่ายทอดรายการมวยคู่ที่ค่อนข้างมีจำกัด ซึ่งเป็นสาเหตุของการร่นย่อเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการมิติด้านวัฒนธรรมไว้ว่า

การอนุรักษ์ศิลปะดั้งเดิมของมวยไทยไว้กับการโชว์ และการโชว์ก็เหมือนกับการให้ชาวต่างชาติดูเสียมากกว่า เพราะส่วนใหญ่จะมีในสนามจริงเท่านั้น ส่วนในโทรทัศน์ ถ้าไม่นับถึงรูปแบบของแต่ละรายการนะ ที่แน่ ๆ จะการรักษาภูมิของวัฒนธรรมจะมากับการให้รางวัลแก่นักมวย อย่างเช่น ถ้าออกอาวุธด้วยแม่ไม้มวยไทย จะเข้าพาดหาง แอนตาซิลก็ให้รางวัลอะไรทำนองนี้ไป เพราะว่านี่เป็นช่องทางขายสินค้าของเขาด้วย จะให้แอนตาซิลไปประกาศขายด้วยวิธีอื่นก็ไม่เห็นเหมือนกันว่าจะเป็นช่วงไหน สำหรับแฟนมวยแอนตาซิลมันก็ช่วยมวยให้อยู่ได้ ส่วนมวยก็ช่วยให้แอนตาซิลอยู่ได้ด้วยเช่นกัน ต่างฝ่ายต่างช่วยเหลือกัน (ทิมมพร เอี่ยมเรไร, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552)

ภาพที่ 7.7
แสดงตัวอย่างมวยโครีที่แสดงการใช้แม่ไม้มวยไทย

ข้อมูลดังกล่าวนี้เองแสดงให้เห็นว่าหากมิติของการไหว้ครูและแม่ไม้มวยไทยนั้นยังมีการผลิตอยู่มิได้สูญหายไปแต่อย่างใด หากแต่มิติเรื่องวัฒนธรรมต้องปรับไปตามระยะเวลาที่จำกัดของแต่ละรายการ กล่าวคือยิ่งระยะเวลาของรายการมีระยะเวลานาน (เช่น 1 ชั่วโมง) แต่ผู้ผลิตก็ยังคงต้องการผลกำไรที่ได้รับจากการโฆษณา ก็ถือปัจจัยองค์ประกอบที่ทำให้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อและวัฒนธรรมต้องลดทอนไปตามระยะเวลาของรายการ

มวยไทยนั้นไม่ใช่กีฬาสำหรับเพศชายแต่เพียงอย่างเดียวที่จะมีสิทธิ์ขึ้นชก แต่มวยไทยกับผู้หญิงในบทบาทนักชกหญิงก็มาตั้งแต่อดีตกาลแล้ว ทั้งนี้การขาดหายไปของมวยหญิงก่อนหน้านี้จะพบเห็นการชกของนักมวยหญิงทางมวยตู้เหมือนเช่นปัจจุบันนี้เอง ขจร พรราวศรี ให้รายละเอียดถึงช่วงระยะเวลาที่มวยหญิงได้เลือนหายไปจากสังคมไทยว่า

มวยหญิงเริ่มหายไปช่วงปี พ.ศ. 2464 เพราะเริ่มมีการสร้างมาตรฐานของมวยเวทีขึ้นจากเดิมที่ชกกันอย่างไม่ค่อยมีกฎกติกา พอมีการสร้างเวทีมวยถาวรมวยหญิงก็เริ่มหายไป เริ่มกลับมาเห็นอีกทีก็ในยุคหลังแล้ว เห็นกันตามปริมณฑลหรือเวทีที่ไม่ใช่เวทีหลัก น่าจะประมาณปี พ.ศ. 2510 แล้วมาเห็นอีกที่ผ่านทางโทรทัศน์ก็เป็นช่วงหลังนี้แหละ ปี พ.ศ. 2542 ประมาณนี้ แต่ที่แน่ ๆ มวยหญิงจะขึ้นชกตามเวทีราชดำเนินและเวทีลุมพินีไม่ได้ ไม่ยอม เพราะมีความเชื่อเรื่องพิธีกรรมตอนก่อตั้งเวที ถ้าผู้หญิงขึ้นชกเวทีก็จะมีเรื่องแปลก ๆ เกิดขึ้น อย่างเวทีอื่นเนี่ยถ้าผู้หญิงขึ้นชก มวยคู่ต่อมาก็จะแตก อันนี้เป็นปรากฏการณ์นะ เพราะฉะนั้นนักมวยหญิงขึ้นเวทีไม่ได้ หรือผู้หญิงก็ขึ้นเวทีไม่ได้เช่นกัน (ขจร พรราวศรี, สัมภาษณ์, 21 กันยายน 2552)

ด้วยเหตุนี้เองการนำนักมวยหญิงมาชกในรายการจึงไม่ใช่เรื่องที่แปลกใหม่แต่อย่างใด ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าการขาดหายไปของมวยหญิงน่าจะมาจากเหตุผลตามปัจจัยต่อไปนี้

1. ปัจจัยการเมือง เนื่องจากในปี พ.ศ. 2496 นี้เอง จอมพล ป. พิบูลสงคราม ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นมีนโยบายในการสร้างชาติให้ทัดเทียมอารยะ การที่นักมวยหญิงจะมาชกต่อยกันเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น การชกมวยหญิงก็เริ่มเลือนหายไปจากสังคมไทย

2. มิติเรื่องความเชื่อกับการสร้างมาตรฐานทางกฎกติกาในการแข่งขันมวยไทย เนื่องจากในช่วงปี พ.ศ. 2496 นี้เองประเทศไทยได้มีการจดทะเบียนจัดตั้งสนามมวยเวทีราชดำเนิน เป็น บริษัท เวทีราชดำเนิน จำกัด ถือเป็นการเปิดอย่างเป็นทางการของเวทีมวยราชดำเนินหลังจากทำการปรับปรุงหลังคาสถาณมวยให้ได้มาตรฐานแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2494 ในระหว่างปรับปรุงนี้เองได้มีการทำพิธีกรรมทางความเชื่อ ที่ห้ามผู้หญิงขึ้นชกบนเวทีราชดำเนินไว้ดังข้อมูลที่กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งต่อมาหลักเกณฑ์ตรงนี้ก็ถูกนำไปใช้ในการก่อตั้งเวทีลุมพินีเช่นกัน

ทว่าในปี พ.ศ. 2542 การกลับมาของมวยหญิงนั้นเป็นการกลับด้วยเงื่อนไขทางการตลาดด้วยกันทั้งสิ้น แม้ว่ากลไกทางการตลาดจะเป็นตัวลดทอนวัฒนธรรมองค์ประกอบไม่ว่าจะเรื่องเวลาการไหว้ครู มิติความเชื่อ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย แต่ทั้งนี้ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการตลาดนี้เองก็เป็นตัวดึงความเป็นมวยไทยหญิงกลับมาปรากฏให้เห็นอีกครั้ง ด้วยเหตุผลของรูปแบบรายการที่แปลกนี้เอง แต่อย่างไรก็ตาม การกลับมาของมวยหญิงก็ต้องเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ นานา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของค่านิยมของผู้ชมที่ถูกติดตั้งแนวคิดเรื่องมวยหญิงกับความเชื่ออีกการจัดลำดับความสำคัญในการชกมวยหญิงที่ถูกจัดลำดับการชกไว้เป็นมวยคู่สุดท้ายหรือเป็นมวยคู่เปิดเพียงเท่านั้น ดังนั้น แม้รายการอื่นอาจจะแข่งขันรูปแบบของรายการด้วยการจัดชกมวยหญิง อีกทั้งแม้มวยหญิงจะขึ้นชกในรายการอื่น ๆ ได้แต่มิติเรื่องความเชื่อที่เกี่ยวกับมวยหญิงนี้ก็มีได้หายไป เช่นเดียวกับที่ จิราพร แก้วศรีงาม กล่าวถึงมิติเรื่องความเชื่อกับการชกของมวยหญิงไว้ว่า

แม้ปัจจุบันจะมีผู้หญิงขึ้นชกแล้วก็ตาม แต่กฎข้อห้ามต่าง ๆ ก็ยังมีควบคุมอยู่ เช่น การลอดเชือก และการแยกเวทีชก ระหว่างหญิงกับชาย อันมีสาเหตุมาจากวงการมวยไทยเชื่อว่าผู้หญิงเป็นต้นเหตุเภทภัยต่าง ๆ จึงมีการตั้งกฎเกณฑ์และข้อห้ามต่าง ๆ มาควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้สิ่งไม่ดีต่าง ๆ เหล่านั้นเกิดขึ้น เช่น ไม่ให้ผู้หญิงจับต้องเครื่องรางของขลังที่เกี่ยวกับมวยไทย เช่น มงคล ประเจียด หรือตะกรุด เป็นต้น เพราะเชื่อว่าเครื่องรางของขลังเหล่านี้เสื่ออำนาจลงได้ (จิราพร แก้วศรีงาม, 2547, น. 32)

จากมิติเรื่องความเชื่อเหล่านี้เองยังผลให้บางรายการที่ถ่ายทอดสดจากเวทีมาตรฐาน (ช่อง 5 ถ่ายทอดจากเวทีมวยลุมพินี) ก็ถูกกำหนดเนื้อหาด้วยมิติความเชื่อของมวยไทยไว้โดยปริยาย ในขณะที่รายการมวยคู่อื่น ๆ ที่มีการถ่ายทอดสดมวยไทยหญิง ทางผู้ชมก็สามารถสังเกตมิติเรื่องความเชื่อเหล่านี้ได้เป็นประจำทางหน้าจอโทรทัศน์ ซึ่งหากสังเกตจากสิ่งที่ปรากฏในรายการมวยคู่เรื่องมิติความเชื่อผ่านหน้าจอโทรทัศน์ในปี พ.ศ. 2552 ผู้วิจัยพบว่ามิติเรื่องความเชื่อที่ปรากฏนั้นเริ่มเลือนหายไปจากยุคก่อน ทั้งนี้มีเหตุผลมาจากรูปแบบของรายการและเวลาที่จำกัดของแต่ละรายการดังนี้

สำหรับรายการมวยคู่ที่คงเอกลักษณ์เรื่องความเชื่อไว้มากที่สุดคือรายการมวยไทย 7 สี ทั้งนี้เนื่องมาจากรูปแบบของรายการที่ต้องการคงเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมของมวยไทยดั้งเดิมให้มากที่สุดโดยเปิดโอกาสให้นักมวยสามารถไหว้ครูได้นานกว่ารายการใด ๆ ในขณะรายการศึกจ้าวมวยไทยทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 อ.ส.ม.ท. เป็นอีกรายการหนึ่งที่มีการไหว้ครูก่อนคู่มวยแต่ละคู่ชกจะเริ่มชก หากเทียบเรื่องเวลาการไหว้ครูของรายการศึกจ้าวมวยไทยกับรายการมวยไทย 7 สี แล้วการให้เวลาความสำคัญในรายการศึกจ้าวมวยไทยยังมีระยะเวลาน้อยกว่ารายการมวยไทย 7 สี จำนวนเวลาในการไหว้ครูก็มีต่อท่ารำรำที่ใช้ไหว้ครูด้วยเช่นกัน ดังที่ ทิฆัมพร เอี่ยมเรไร ผู้ชมประจำรายการมวยคู่กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงของการไหว้ครูว่า

“การไหว้ครูในสมัยนี้ไม่ว่าค่ายมวยไหนไหว้ครูก็ดูเหมือนกันไปหมด ท่าไหว้เหมือนกันไปหมด เพราะเมื่อก่อนท่าไหว้ครูเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละค่ายมวยกันไป ขึ้นอยู่กับการสอนของครูมวย บางทีนักมวยเริ่มไหว้ครูก็รู้ทันทีเพราะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของค่ายมวย” (ทิฆัมพร เอี่ยมเรไร, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552)

ในขณะที่รายการมวยคู่รายการศึกลุมพินีเกริกไกรทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 และรายการศึกอัศวินดำทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ที่ทางรายการจะตัดช่วงเวลาการไหว้ครูของนักมวยให้กับผู้สนับสนุนรายการแทน ในรายการจึงมีเพียงการชกมวยไทยเพียงเท่านั้น มิติเรื่องความเชื่อและศิลปวัฒนธรรมในรายการก็คงไว้อยู่ไม่มาก จะเห็นแค่ความเชื่อเรื่องการถอดมงคลของนักมวยกับครูมวยหรือหัวหน้าค่ายก่อนที่นักมวยเริ่มชกเท่านั้น กล่าวได้ว่าองค์ประกอบเรื่องเวลากับผู้สนับสนุนรายการเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลให้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อและวัฒนธรรมถูกแทนที่ผู้สนับสนุนรายการ ตามลักษณะการผลิตในยุคอุตสาหกรรมสื่อที่คำนึงถึงผลกำไรสูงสุดของรายการ (Maximum Profit)

โฆษณาบับมวยตู้ (Sponsorship)

ในยุคอุตสาหกรรมสื่อนั้น รายการมวยตู้ต่างเป็นที่นิยมต่อผู้สนับสนุนรายการเป็นอย่างมาก เนื่องจากรูปแบบการแข่งขันที่มีจำนวนการพักระหว่างยกและระหว่างคู่ชกเหมาะสมเกี่ยวกับการโฆษณา, จำนวนความนิยมของผู้ชมรายการ เป็นเหตุให้มีผู้ให้ความสนใจในรายการมีจำนวนเงินไหลเวียนในโฆษณารายการมวยตู้เป็นจำนวนมหาศาล ดังตัวอย่างของการสำรวจรายการมวยตู้ในปี พ.ศ. 2537 แล้วพบว่าตัวเลขของการโฆษณาในรายการมวยไทยมีดังนี้

ตารางที่ 7.5

แสดงรายได้จากค่าโฆษณาของรายการมวยไทยทางโทรทัศน์

ช่อง	รายการ	รายได้โดยประมาณ (กรณีโฆษณาเต็มเวลา)
3	ศึกเจ้ามวยไทย	72,000,000.-
3	มวยเด็ดช่อง 3	16, 250,000.-
5	มวยไทยสะท้านโลก	32,500,000.-
5	ศิลปะมวยไทยนายขนมต้ม	86,000,000.-
7	มวย 7 สี	81,000,000.-
7	ยอดมวยเอก	37,500,000.-
9	มวยเอกช่อง 9	84,000,000.-

ที่มา: การตลาดมวยไทย. (น. 61), โดย สมเกียรติ ยั่งยืนสวัสดิ์, 2537, วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะนิเทศศาสตร์, สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน.

อัตราเงินที่ไหลหมุนเวียนอยู่ในรายการ ดังที่แสดงไว้ในตารางข้างต้นนี้แสดงให้เห็นถึงอำนาจของการโฆษณาในปัจจุบัน ที่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลต่อวงการมวยไทยในปัจจุบัน หลังจากผ่านพ้นช่วงเวลาตกต่ำในช่วง พ.ศ. 2522-2531 ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 5 และบทที่ 6 แล้ว เป็นผลให้ต้องมีการกระตุ้นนักมวยให้เกิดแรงจูงใจในการชกมวยมากยิ่งขึ้น เนื่องจากภายหลังจากนักมวยคุณภาพหาได้ยากและเกิดการล้มมวยบ่อยมากขึ้น ดังเนื้อหาในบทความของ สมิหลา คอด้มนั ทวีร์ทีวี ของนิตยสารมวยทีวี ฉบับที่ 143 เดือนกันยายน 2532 ทำให้เห็นมุมมองของสื่อมวลชนที่มีต่อการรวมการผู้ตัดสินว่า

กรรมการมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจซื้อสินทรัพย์โดยเอาใจเขยียนทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว นักข่าวที่เข้าไปทำข่าวมวย ส่วนหนึ่งก็เล่นพนันมวยด้วย การที่ผมรับราชการมาจนได้รับพระราชทานยศเป็นพันตรี ไม่ใช่เรื่องง่าย ผมคงไม่เอาศักดิ์ศรีมาทิ้งเพราะการตัดสินใจซื้อสินทรัพย์โดยการส่งซิงหรือการซื้อ (อ้างถึงใน สมเกียรติ ยังชื่นสว่าง, 2537, น. 40)

วิธีที่ใช้แก้ไขทางหนึ่ง คือ การให้รางวัลแก่นักมวย เป็นการร่วมมือกันระหว่างเจ้าของรายการและเจ้าของสินค้า โดยยกเอาความต้องการของผู้ชมเป็นตัวนำ เพราะทราบดีว่า ผู้ชมต้องการมวยที่ชกกันดุเดือด วิธีการที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย คือ การกระตุ้นให้นักมวยกระตือรือร้นที่จะชก โดยใช้ระบบการให้รางวัล (Rewarding) เป็นการจูงใจนักมวย (Motivation) พอจะยกตัวอย่างได้ดังนี้ (สมเกียรติ ยังชื่นสวัสดิ์, 2537, น. 68)

- ค่าตัวของนักชก ถ้าชกชนะแต่ละครั้งจะได้ค่าตัวเพิ่ม 20% แต่กฎเกณฑ์นี้ไม่ตายตัว เพราะในกรณีนักมวยค่าตัวสูงมาก ๆ แล้วค่าตัวอาจจะคงที่ที่ระดับหนึ่ง
- คู่มวยในรายการ ถ้าชกดุเดือดจะได้รางวัลจากเจ้าของรายการโดยมีเจ้าของสินค้าบางรายเป็นสปอนเซอร์ เช่น ได้รับโทรศัพท์มือถือ 1 เครื่อง ทองคำคนละ 1 บาท ฯลฯ
- คู่มวยที่ชกกันในศึกของตน คู่เอกมีการวางเดิมพันกันข้างละ 1 ล้านบาท ฯลฯ
- แพลตแตก หรือการชชนะน็อกเข้าที่คู่ต่อสู้ด้วยศอกกลับ จะเข้าพาดหาง เข่าลอย จะได้รับรางวัลจากสปอนเซอร์ บางราย เช่น แอนตาซิลให้แพลตแตกเข็มละ 400 บาท, ชชนะน็อกด้วยจะเข้าพาดหางได้รับรางวัล 20,000 บาท เป็นต้น
- น็อกเข้าที่ภายใน 3 ยกแรกได้รับรางวัล 5,000.- บาท
- การจัดมวยรอบ เช่น อีซูซู จัดมวยรอบ “ศึกอีซูซู ดีไอ คัพ ครั้งที่ 4” โดยชิงรางวัลรถอีซูซู “ฟาสเตอร์ แซด นิว 2500 ดีไอ” และทองคำแท่งหนัก 100 บาท เป็นต้น การจัดมวยรอบก็คือจะตั้งชื่อตามชื่อของสปอนเซอร์มีการคัดมวยที่มีสไตล์การชกดุเดือด เล้าใจ มาจำนวนหนึ่ง แบ่งสายชกกันโดยจะมีรางวัลที่ 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ ซึ่งการที่นักมวยจะเข้าไปรอบลึก ๆ ได้เพื่อชิงรางวัลใหญ่ จะต้องพยายามเอาชนะคู่ต่อสู้ให้ได้มาก ๆ ซึ่งมวยรอบกำลังเป็นที่นิยมของบรรดาเจ้าของสินค้าหลายรายการทีเดียว

หากมองอีกแง่มุมด้านลบแล้วระบบการให้รางวัลแม้จะสามารถกระตุ้นตัวนักชกได้ แต่เมื่อมองย้อนกลับไปที่แหล่งที่มาของเงินรางวัลแล้ว กล่าวได้ว่าแหล่งที่มาของเงินรางวัลมีแหล่งมาจากผู้อุปถัมภ์รายการที่ต้องการพื้นที่ในรายการโทรทัศน์เป็นสิ่งตอบแทน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าวัฒนธรรมมวยไทยดั้งเดิมเริ่มถูกถูกครอบงำด้วยระบบเงินรางวัลที่อาจส่งผลต่อพื้นที่ของเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมและจุดประสงค์ในการชกของนักมวยที่จากเดิมชกด้วยความสมัครใจมาเป็นการชกเพื่อเป็นอาชีพตามที่ จิราพร แก้วศรีงาม กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่อง เรื่อง “เปิดโลกมวยไทย : ความสัมพันธ์

ระหว่างนักมวย ค่ายมวย และธุรกิจในการมวยไทย” ว่าที่มาของนักมวยส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ค่อนข้างยากแค้นและต้องการอาศัยการชกมวยเป็นช่องทางในการทำมาหากิน อาจกล่าวได้ว่าเมื่อวงการโทรทัศน์ก้าวเข้าสู่อุตสาหกรรมสื่อ ที่เวลาทุกวินาทีกลายเป็นเงินเป็นทอง การชกมวยไทยก็มีลักษณะที่ไม่แตกต่างจากอุตสาหกรรมโทรทัศน์ เพราะรายการมวยคู่ต่างต้องพึ่งพา ระบบผู้สนับสนุน (Sponsorship) ที่แทรกตัวอยู่ในภาพและเสียงบรรยายที่ปรากฏผ่านรายการมวยคู่ (เช่น เสียงบรรยาย, แผ่นป้าย และพื้นเวที เป็นต้น)

ช่องทาง (Channel)

ผังรายการ

เมื่อเกิดการควบคุมการออกอากาศจาก กบว. รายการต่าง ๆ ต้องทำการปรับผังรายการตามข้อกำหนดของ กบว. ที่ควบคุมเรื่องการออกอากาศ และจำนวนรายการที่ในปี พ.ศ. 2531 มีรายการมวยคู่มากเกินไปดังผังรายการที่เปรียบเทียบไว้ดังนี้

ตารางที่ 7.6
เปรียบเทียบผังรายการมวยคู่ของแต่ละสถานีโทรทัศน์
ในช่วงเดือน พฤศจิกายน 2531 และ 2532

สถานีโทรทัศน์	ปี 2531	ปี 2532
สถานีโทรทัศน์ช่อง 3	-	-
สถานีโทรทัศน์ช่อง 5	- วันอาทิตย์ ถ่ายทอดสดจาก เวทีราชดำเนิน เวลา 13.30- 16.20 น.	
สถานีโทรทัศน์ช่อง 7	- วันอังคาร ถ่ายทอดสดจากเวที สำโรง เวลา 23.00-24.00 น. - วันเสาร์ ถ่ายทอดสดจากเวที ลุมพินี เวลา 13.30-16.20 น. - วันอาทิตย์ ถ่ายทอดสดจาก เวทีมวยช่อง 7 สี เวลา 13.30- 16.20 น.	- วันอาทิตย์ ถ่ายทอดสดจาก เวทีมวยช่อง 7 สี เวลา 13.30- 16.20 น.
สถานีโทรทัศน์ช่อง 9	- วันพุธ ถ่ายทอดสดมวยไทย จากเวทีสยามอ้อมน้อย เวลา 22.00-24.00 น.	- วันเสาร์ถ่ายทอดสดรายการ ยอดมวยดัง เวลา 21.35- 23.35 น.
สถานีโทรทัศน์ช่อง 11	- วันอาทิตย์กรมประชาสัมพันธ์ ถ่ายทอดสดมวยไทย เวลา 13.30 -16.20 น.	

จากผังรายการมวยคู่พบว่ารายการมวยคู่ที่นั้นต้องปรับตัวตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดการออกอากาศของกบว.ทำให้เหลือรายการมวยคู่อยู่เพียงสองรายการในวันเสาร์ทางช่อง 9 และวันอาทิตย์ทางช่อง 7 เพียงเท่านั้นจากเดิมที่มีรายการมวยคู่ถึง 6 รายการต่อสัปดาห์ ส่งผลให้ต่อมาความนิยมในรายการมวยคู่ลดลงไปตามจำนวนรายการที่น้อยลงไปด้วย กอปรกับในปี พ.ศ. 2532 นี้เองมีกระแสความนิยมรายการกีฬาประเภทอื่นเข้ามาแทนพื้นที่เดิมของรายการมวยคู่ ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียมวอลเลย์บอลชิงแชมป์โลก ถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียมการแข่งขัน

เทนนิสและ การแข่งขันรถแข่งกรังด์ปรีซ์ทางช่อง 9 การแข่งขันมวยโลกทางช่อง 5 และ 7 และการแข่งขันฟุตบอลจากต่างประเทศที่เข้ามาแย่งพื้นที่ของการออกอากาศมวยต่อสู้ที่มีข้อกำหนดบังคับต่าง ๆ มากมาย บวกกับผู้จัดการรายการมวยต้องกลัวโอกาสเสี่ยงในการต่อสู้กับกระแสความนิยมของรายการกีฬาจากต่างประเทศ

อย่างไรก็ดี ในช่วงเวลาต่อมาด้วยเทคโนโลยีในการผลิตที่ก้าวหน้าและช่องทางการออกอากาศที่เพิ่มมากขึ้น การผลิตรายการมวยต่อสู้จึงมีการขยายตัวในเชิงปริมาณของรายการและมีการเปลี่ยนรูปแบบการผลิตจากรายการสดมาเป็นรายการเทป ทั้งนี้มีการแบ่งรายการโทรทัศน์ออกเป็น 2 ประเภท คือ รายการที่เป็นเทปออกอากาศ รายการถ่ายทอดสด และเป็นวิดีโอเทป

1. รายการถ่ายทอดสด ได้แก่ การถ่ายทอดสดมวยจากเวทีอ้อมน้อย ทางช่อง 3 ทุกวันเสาร์ เวลา 12.00 -14.00 น., การถ่ายทอดสดมวยจากเวทีช่อง 7 สี วันอาทิตย์ การถ่ายทอดสดมวยศึกศิลปะมวยไทยนายขนมต้ม ทางช่อง 5 วันเสาร์, รายการมวยเอก ช่อง 9 ถ่ายทอดสดจากเวทีสำโรง วันอาทิตย์, รายการถ่ายทอดสดมวยไทยจากเวทีสำโรง ทุกวันศุกร์ ทางช่อง 11

ตารางที่ 7.7

แสดงรายละเอียดรายการมวยต่อสู้ที่ออกอากาศสดในปี พ.ศ. 2537

สถานีโทรทัศน์	รายการ	สถานที่	เวลาออกอากาศ
ช่อง 3	ศึกจ้าวมวยไทย	เวทีมวยสยามอ้อมน้อย	วันเสาร์ เวลา 12.00-14.00 น.
ช่อง 5	ศึกลุมพินีเกริกไกร	เวทีมวยลุมพินี	วันเสาร์ เวลา 22.00-24.00 น.
ช่อง 7	มวยไทยเจ็ดสี	เวทีมวย 7 สี	วันอาทิตย์ เวลา 14.30-16.30 น.
ช่อง 9	มวยไทยศึกอัศวินดำ	เวทีมวยสำโรง	วันอาทิตย์ เวลา 22.00-24.00 น.
ช่อง 11	ศึกวันทรงชัย	เวทีมวยสำโรง	วันศุกร์ เวลา 23.00-24.00 น.

จากผังรายการในปี พ.ศ. 2537 พบว่า รายการมวยคู่จะแบ่งเวลาออกอากาศออกเป็น 2 ช่วงเวลาหลัก ๆ ด้วยกัน คือ ช่วงเวลาหลังเที่ยงไปจนถึงเย็น และ ช่วงหลังช่วงเวลาทอง (Prime time) โดยมีจุดร่วมของรายการคือมีการถ่ายทอดรายการในวันศุกร์ (ดีก), วันเสาร์ และวันอาทิตย์ที่ถือว่าเป็นวันหยุดระหว่างสัปดาห์ โดยรายการวันศุกร์จะต้องเป็นรายการที่ออกอากาศหลังเวลาทำงาน ส่วนวันเสาร์อาทิตย์จะต้องเป็นเวลาหลังเที่ยงเป็นต้นมาแต่จะไม่เกิน 17.00 น. เนื่องจากเป็นช่วงเวลาทอง (Prime time) ที่มีราคาค่าเช่ารายการแพงและมีรายการประจำ (ข่าวและละคร) แต่จะมีการออกอากาศอีกครั้งหลังเวลาทอง (Prime time) คือ ตั้งแต่ 22.00 น. เป็นต้นมา แต่เนื่องจากการถ่ายทอดรายการมวยคู่ขึ้นถือเอากลุ่มของผู้ชมรายการเป็นหลัก เวลาของการออกอากาศจึงจำเป็นต้องออกอากาศได้ถึงเวลา 24.00 น. กล่าวได้ว่าถึงแม้รายการมวยคู่จะได้รับความนิยมอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ แต่ทางเจ้าของรายการต้องจัดผังรายการหลักช่วงเวลาทอง (Prime time) ที่มีราคาค่าเช่าเวลาแพง อีกทั้งรายการที่ประจำ (ละคร, ข่าว) อยู่เป็นรายการที่ได้รับความนิยมต่อผู้ชมอย่างมาก

2. รายการที่เป็นเทปนำมาเผยแพร่ภายหลัง ได้แก่ รายการยอดมวยเอก ทุกวันอังคาร ช่อง 7 เวลา 23.00-24.00 น. รายการมวยเด็ด ทางช่อง 3 ทุกวันจันทร์ เวลา 00.15-00.45 น. รายการมวยไทยสะท้านโลก ทุกวันเสาร์ เวลา 16.00 น. ทางช่อง 5 (สมเกียรติ ยังขึ้นสว่าง, 2537, น. 20)

อย่างไรก็ตาม หลังจากภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่ในปี พ.ศ. 2540 นั้นแม้เกิดผลกระทบต่อบัณฑิตด้านเศรษฐกิจในทุกวงการ แต่หากมองถึงจำนวนรายการมวยคู่ในผังรายการประจำปี พ.ศ. 2549 แล้วพบว่าจำนวนรายการมวยคู่ไม่ได้มีการปรับลดด้านปริมาณของรายการแต่อย่างใด หากแต่ในแต่ละรายการอาจมีการเปลี่ยนเวลาการออกอากาศไปบ้าง ตามธรรมชาติของผังรายการโทรทัศน์ที่ต้องปรับผังรายการเป็นประจำอยู่แล้ว ดังตัวอย่างในผังรายการประจำเดือนตุลาคม พ.ศ. 2549 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 7.8

แสดงผังรายการถ่ายทอดมวยไทยทางโทรทัศน์ (ฟรีทีวี)
(ข้อมูลสำรวจเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2549)

ช่อง	ชื่อรายการ	เวลาถ่ายทอด	วันที่ถ่ายทอด
3	มวยไทยศึกจ้าวมวยไทย	11.45 น.-13.45 น.	เสาร์
5	มวยไทยศึกลุมพินีเกริกไกร	23.00 น.-24.00 น.	เสาร์
7	มวยไทยช่อง 7 สี	13.50 น.-15.00 น.	อาทิตย์
9	มวยไทยศึกอัศวินดำ	13.00 น. 14.30 น.	อาทิตย์
11	มวยไทยศึกวันทรงชัย 11	14.05 น.-16.00 น.	เสาร์

ผังรายการข้างต้นนี้หากนำมาเปรียบเทียบกับผังรายการของปี พ.ศ. 2552 พบว่า แม้ปัจจัยเศรษฐกิจจะเป็นปัจจัยสำคัญในยุคอุตสาหกรรมสื่อ แต่ช่วงระยะเวลาของเศรษฐกิจฟองสบู่ในปี พ.ศ. 2540 นั้นไม่ได้ส่งผลกระทบต่อรายการมวยต่อสู้มากนัก เพราะจากข้อมูลผังรายการข้างต้นเปรียบเทียบระหว่างผังรายการมวยต่อสู้ ปี พ.ศ. 2537, พ.ศ. 2549 และ พ.ศ. 2552 จะพบว่าจำนวนรายการส่วนใหญ่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านปริมาณรายการมวยต่อสู้ หรือผู้ผลิตรายการซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นผู้ผลิตรายการกลุ่มเดิม

ตารางที่ 7.9

แสดงเวลาออกอากาศรายการมวยต่อสู้ที่ออกอากาศประจำเดือนเมษายน พ.ศ. 2552

ช่อง	ชื่อรายการ	เวลาออกอากาศ	วัน
3	ศึกจ้าวมวยไทย	เวลา 12.00 –13.40 น.	วันเสาร์
5	ศึกมวยไทยลุมพินีเกริกไกร	เวลา 23.15 –00.10 น.	วันเสาร์
7	มวยไทย 7 สี	เวลา 13.45-15.15 น.	วันอาทิตย์
9	ศึกอัศวินดำเกริกเกียรติ	เวลา 12.30-14.00 น.	วันอาทิตย์
11	ศึกวันทรงชัย	เวลา 15.05 –17.00 น.	วันเสาร์
ทีวีไทย	ไม่มีรายการมวยต่อสู้	—	

จากการจัดผังรายการในตารางข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า แม้รายการมวยคู่จะมีเพิ่มขึ้น และกระจายตัวอยู่เกือบทุกสถานี แต่กลุ่มผู้ชมรายการมวยคู่นั้นเป็นผู้รับสารเฉพาะกลุ่มที่แต่ละรายการต้องการดึงผู้ชมกลุ่มนี้ไว้ให้ได้ การจัดผังรายการชนกันเหมือนช่วงปี พ.ศ. 2530 นั้นไม่เป็นผลดีต่อความนิยมรายการที่อาจกระทบไปถึงผู้สนับสนุนรายการที่ให้การสนับสนุนรายการ มวยคู่ในยุคอุตสาหกรรมสื่อต่างต้องพึงพิงอาศัยระหว่างกันไม่ว่าทั้งผู้ชมรายการ ผู้สนับสนุนรายการ ผู้ผลิตรายการต่างต้องคำนึงถึงยอดผู้ชมรายการที่จะกระทบต่อยอดผู้สนับสนุนรายการ รายการมวยคู่ในยุคปัจจุบันจึงอยู่กันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน ดังนั้น ปัจจัยด้านเศรษฐกิจจากการใช้เกณฑ์จำนวนผู้ชมในการวัดความนิยม (Rating) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ผู้ผลิตรายการต้องคำนึงถึงในการจัดช่วงเวลา รายการ และเนื้อหาของรายการมวยคู่

จำนวนรายการมวยคู่

เนื่องจากจำนวนช่องสถานีโทรทัศน์ที่เพิ่มมากขึ้นทำให้รายการมวยคู่ก็เพิ่มขึ้นตามสัดส่วนของรายการมวยคู่ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2537 มีการถ่ายทอดสดรายการมวยไทยทางสถานีโทรทัศน์ทางส่วนกลางครบทุกช่อง โดยเริ่มจากช่อง 3 ถ่ายทอดจากเวทีมวยสยาม อ้อมน้อย ทุกวันเสาร์ เวลา 12.00-14.00 น., ช่อง 5 ถ่ายทอดจากเวทีลุมพินี วันเสาร์ เวลา เวลา 22.00-24.00 น., ช่อง 7 ถ่ายทอดจากเวทีมวยชั่วคราวในห้องส่งของสถานีทุกวันอาทิตย์ เวลา 14.30-16.30 น., ช่อง 9 ถ่ายทอดจากเวทีมวยสำโรงทุกวันอาทิตย์ เวลา 22.00-24.00 น. และช่อง 11 ถ่ายทอดจากเวทีมวยสำโรงเช่นกันในวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 23.00 น. เป็นต้นไป (สมเกียรติ ยังชื่นสว่าง, 2537, น. 27)

นอกจากรายการมวยคู่ที่ถ่ายทอดสดแล้วยังมีรายการในผังรายการโทรทัศน์ของปี พ.ศ. 2537 ที่เป็นรายการบันทึกเทปโดยมีรายละเอียดดังนี้

- รายการมวย มวยเด็ด ทางช่อง 3 ทุกวันจันทร์ เวลา 00.15-00.45 น. ผู้จัดรายการ ได้แก่ นายองอาจ ใจทัศน์กุล
- รายการมวยไทยสะท้านโลก ทางช่อง 5 ทุกวันเสาร์ เวลา 16.00-17.00 น. ผู้จัดรายการ คือ นายทองชัย รัตนสุบรรณ
- รายการยอดมวยเอก ทางช่อง 7 ทุกวันอังคาร เวลา 23.00-24.00 น. ผู้จัดรายการ คือ นายพิษณุ นิลกลัด

รายการที่เป็นรายการบันทึกเทปโทรทัศน์นั้น ทั้ง 3 รายการก็มีรูปแบบคล้ายกัน คือ การบันทึกเทปคู่มวยที่แฟนมวยให้ความสนใจ, คู่มวยที่ดูเดือนประจำสัปดาห์นำมาออกอากาศ

โดยการเข้าไปบันทึกเทปคัมมวตต่าง ๆ ผ่านการขออนุญาตโปรโมเตอร์หรือผู้จัดศึก (สมเกียรติ ยังขึ้นสว่าง, 2537, น. 52-53)

รายการมวยคู่ที่เป็นการบันทึกเทปโทรทัศน์นี้แม้จะไม่ใช่วารสารสด แต่จุดเด่นที่เป็นจุดขายของรายการ คือ ความกระชับของเนื้อหา เป็นการคัดสรรนำช่วงเวลาที่น่าสนใจในรายการมวยคู่มาสรุปย่อให้ผู้ชม ทั้งนี้ในรายการอาจมีเพลงประกอบหรือมีเสียงบรรยายที่บรรยายขึ้นมาเพื่อสร้างอารมณ์ที่ทดแทนกับการขาดหายไปของความสดใหม่ของรายการนั่นเอง กล่าวได้ว่าในยุคอุตสาหกรรมสื่อรายการมวยคู่ตกอยู่ในสถานะภาพเดียวกับรายการกีฬาอื่นอาทิ ฟุตบอล กอล์ฟ การแข่งรถยนต์สูตรหนึ่ง ที่มีระยะเวลาการแข่งขันยาวนาน การตัดช่วงเวลาให้กระชับลงก็สามารถเป็นจุดขายให้กับผู้ชมที่ชอบความกระชับของเนื้อหารายการมากกว่าความสดของรายการ

ทว่าหากพิจารณาในผังรายการของปี พ.ศ. 2552 (กล่าวถึงแล้วในตารางที่ 7.9) พบว่าลักษณะของรายการแม้จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณเท่าใดนัก แต่ในเชิงรูปแบบแล้วรายการมวยคู่ที่เป็นรายการเป็นรายการเทปไม่ปรากฏทางหน้าจอโทรทัศน์ในปัจจุบัน โดยผู้วิจัยอนุมานจากข้อมูลขั้นต้นที่ว่ารายการที่เป็นรายการเทปนั้นมีจำนวนรายการหลัก ๆ อยู่ 2 รายการ ที่มีพิษณุ นิลกลัด (รายการยอดมวยเอก) และทรงชัย รัตนสุบรรณ (รายการมวยไทยสะท้านโลก) เป็นเจ้าของรายการ แต่ต่อมาพิษณุ นิลกลัดหันไปทำรายการกีฬาประเภทอื่นแทน ขณะที่ทรงชัย รัตนสุบรรณก็หันมาจัดรายการมวยคู่ในลักษณะรายการสดแทน ประกอบรูปแบบการชมรายการกีฬาของผู้ชมมักสนใจรายการที่มีความสด อีกทั้งมิติการพนันมวยคู่กับความสดของรายการเป็นปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดผู้ชมมวยคู่ส่วนใหญ่ สุดท้ายแล้วรายการมวยคู่ที่บันทึกเทปก็หายไปจากหน้าจอโทรทัศน์ เหลือแต่รายการที่เป็นรายการสดที่ผู้ชมนิยมรับชมมากกว่า

ผู้รับสาร (Receiver) ยุคอุตสาหกรรมโทรทัศน์

การเข้าถึงสื่อ

ด้วยเทคโนโลยีที่มีราคาถูกลง ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าถึงสื่อโทรทัศน์มากขึ้นตามข้อมูลที่สะท้อนได้ว่าสื่อโทรทัศน์นั้นสามารถเข้าถึงเกือบทุกครัวเรือนของประเทศไทย ด้วยข้อมูลดังกล่าวนี้ก็กล่าวได้ว่าเมื่อโทรทัศน์สามารถเข้าถึงครัวเรือนมากขึ้น ผู้ชมรายการมวยคู่ก็สามารถเข้าถึงสื่อได้สะดวกมากขึ้นเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ตัวเลขที่แสดงให้เห็นถึงจำนวนการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ของผู้ชมไว้ดังนี้

ตารางที่ 7.10

อัตราการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ (TV Penetration rate) ปี 2544

หน่วย : ร้อยละ

พื้นที่	เขตเมือง	เขตชนบท	รวม
กรุงเทพฯ	95	-	95
ภาคกลาง	97	95	96
ภาคเหนือ	93	94	94
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	92	92	92
ภาคใต้	97	92	93
รวม	95	93	94

ที่มา: เสรีภาพสื่อไทยในยุคเศรษฐกิจการเมืองผูกขาด (น. 10), โดย นวลน้อย ตีรรัตน์ และ กนกศักดิ์ แก้วเทพ, 2547, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะเศรษฐศาสตร์, ศูนย์ศึกษา เศรษฐศาสตร์การเมือง.

ทั้งนี้เมื่อช่องทางการสื่อสารของผู้รับสารเปลี่ยนไปจากการชมมวยไทยโดยผ่าน ประสิทธิภาพจริงของผู้ชม มาเป็นช่องทางประสบการณ์ผ่านสื่อมากขึ้น เห็นได้วามวยไทยจาก สนามแข่งจริงนั้นเริ่มเป็นการรับชมของผู้ชมเฉพาะกลุ่มเพียงเท่านั้นอาจเป็นแฟนมวย เขียนมวยที่เป็นแฟนประจำตามสนามมวย ช่องทางการสื่อสารนั้นส่งผลต่อประสบการณ์ การรับรู้ของผู้ชมที่เปลี่ยนแปลงไป มวยดุนั้นได้เปลี่ยนแปลงประสบการณ์การรับรู้ของผู้ชมให้เปลี่ยนแปลงไป ดังที่ วันชัย ธนะวังน้อย เปรียบเทียบถึงประสบการณ์จากการชมมวยดูระหว่างสนามจริงกับการชมผ่าน รายการมวยตู้ไว้ว่า

สมัยเด็ก ๆ พ่อผมพาไปดู (มวยไทย) ที่เวทีมวยเลยนะ เคยเห็นนักมวยแตกหรือเปล่า ก็เข้าใจว่าเวลาแตกจะเป็นอย่างไรก็ตอนนั้น เห็นแล้วน่ากลัวมาก ดูผ่านโทรทัศน์กับที่ สนามมันต่างกัน บรรยายาก กลิ่นน้ำมันมวย โทรทัศน์มันสื่อตรงนี้ออกมาไม่ได้ ไหน จะไถ่อย่างข้างเวทีมวยอีก (เวทีมวยราชดำเนิน) (วันชัย ธนะวังน้อย, สัมภาษณ์, 23 มีนาคม 2552)

แม้ว่าในปัจจุบันนี้ช่องทางการสื่อสารจะมีความสะดวกมากกว่าในยุคบุกเบิกโทรทัศน์ไทย เนื่องจากราคาของเครื่องรับโทรทัศน์มีกว่าในยุคบุกเบิกโทรทัศน์ไทยเป็นอย่างมาก และ เกือบทุกบ้านเรือนต่างมีโทรทัศน์ไว้ที่บ้าน แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ชมส่วนหนึ่งที่ยังสามารถเข้าไปชมมวยในสนามจริงกลับชอบที่จะเข้ามาชมมวยไทยในสนามมากกว่าดังเช่น ชายหนุ่มวัยกลางคนที่ผู้วิจัยพบอยู่หน้าเวทีมวยราชดำเนิน ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการมวยคู่ไว้ว่า

ผมคิดว่าการถ่ายทอดมวยไทยทางโทรทัศน์ไว้รสนิยมครับ...ตั้งแต่แบ่งโปรดัคชั่นเลย เวทีมวยสกปรกมาก การจัดแสงแทบไม่มี ทั้ง ๆ ที่สามารถทำได้ดีกว่านี้เยอะ มุมกล้องไม่หลากหลาย การสวิตชิงเปลี่ยนภาพดูไปก็เซยสะบัด น่าจะเอาทีมถ่ายทอดสดอาชีพมาทำได้แล้วเรื่องต่อไปก็คือ การขายโฆษณาที่น่าเกลียดครับ ป้ายสปอนเซอร์ การมอบรางวัล ผมดูถ่ายทอดสดมวยระดับโลก เห็นแค่ผืนผ้าใบเป็นของ Budweiser ก็เท่านั้น ไม่จำเป็นต้องมาปรากฏแบบนี้เลย ไม่นับถ้อยคำที่คนพากย์ยัดใส่หูอีกนะครับ แปร่ง ๆ ๆ ๆ จนน่ารำคาญ (เจริญ, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2552)

ในขณะที่ช่องทางการรับชมมวยคู่เพิ่มขึ้นเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยกำลังวิจัยอยู่นั้น (เดือนมิถุนายน 2552) รายการมวยคู่มีให้ชมได้ทางสื่อโทรทัศน์เฉพาะช่วงสุดสัปดาห์ แต่ผู้รับสารบางกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มที่เป็น “เซียนมวย” กลับมองว่าในขณะที่ช่องทางการผลิตมากขึ้นในเชิงปริมาณ แต่ในด้านคุณภาพของรายการมวยคู่ในปัจจุบันนั้นกลับไม่ได้เพิ่มขึ้นตาม ทั้งปัจจัยด้านการผลิตที่ดูเหมือนทางฝ่ายผลิตรายการจะมองข้ามความเป็นศิลปะการต่อสู้ที่มีมายาวนาน แต่กลับให้ความสำคัญต่อผู้สนับสนุนรายการเป็นลำดับต้น เส้นหัวของมวยไทยจึงกลายเป็นเรื่องการโฆษณาเข้ามาแทน ทำให้ผู้ชมที่มีความสามารถพอที่จะไปชมด้วยประสบการณ์จริง สามารถต่อรองโดยการไปชมด้วยประสบการณ์จริงมากกว่าชมผ่านประสบการณ์ผ่านสื่อ ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเหตุผลที่เจริญ แพนมวยวัยกลางคนรายนี้เลือกที่จะเข้ามาชมมวยไทยที่สนามมากกว่าอาจเนื่องมาจากแพนมวยรายนี้เป็นแพนมวยที่อาจเป็นกลุ่ม “เซียนมวย” นั่นเอง

อย่างไรก็ตาม ช่องทางที่เพิ่มมากขึ้น ช่วยทำให้ผู้ชมส่วนใหญ่สามารถรับชมมวยคู่ได้มากขึ้น กว้างก็คนกลุ่มหนึ่งเลือกที่มาสวมมวยไทยที่สนามจริงเพราะการสื่อสารที่สามารถตอบโต้กับนักมวยและกรรมการบนเวทีได้ ดังที่ผู้วิจัยได้รับคำตอบจาก วิเชียร นิลกานนท์ เกี่ยวกับเหตุผลส่วนหนึ่งกลุ่มผู้รับชมส่วนหนึ่งเลือกมาสวมที่สนามมวยว่า

ส่วนใหญ่พวกนี้ (เซียนมวย) เขาไม่ขาดหรอก โดยเฉพาะพวกเล่น (การพนัน) นะเขาไม่พลาดหรอก แต่แน่นอนอยู่แล้วพอมีโทรทัศน์คนเขาก็มาดูที่สนามน้อยลง คนที่อยู่ไกลเขาก็ไม่มา นอกจากวันสำคัญเขาถึงจะมา แต่พวกที่เขามาดูที่สนามก็เพราะเขากดดันนักมวย กดดันกรรมการได้ ถือเป็นสีสันในการชมอย่างหนึ่ง (วิเชียร นิลกานนท์, สัมภาษณ์, 20 มีนาคม 2552)

หากนับรายการมวยคู่ในผังโทรทัศน์เกือบทุกสถานี ที่ต่างก็มีรายการมวยคู่เป็นรายการประจำผังรายการทุกเสาร์และอาทิตย์นั้น ก็จะได้เห็นถึงสาเหตุที่สื่อย่อยเช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันมวยคู่ต่างเติบโตในยุคนี้ เพราะสื่อเหล่านี้มีจุดขายจากการขายข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการชกมวยคู่ที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้สื่อเหล่านี้ก็เป็นสื่อย่อยที่สนับสนุนสื่อมวยคู่อีกระดับหนึ่ง อันแสดงให้เห็นว่าการเข้าถึงรายการมวยคู่ผู้ชมสามารถเข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น การพึ่งพิงข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ นี่เองเป็นการสร้างความรู้จักระหว่างนักมวยให้มีสายสัมพันธ์ที่ดีขึ้น ทดแทนสายสัมพันธ์ระหว่างนักมวยที่เปลี่ยนจากผู้ชมที่ชิดใกล้ติดเวทีมาเป็นผู้ชมหน้าจอตนเอง ทั้งนี้ช่องทางความสัมพันธ์ติดตามระหว่างนักมวยนี้เองก็มีส่วนต่ออรรถรสที่เพิ่มขึ้นในการเชียร์ด้วยวิธีหนึ่ง ดังที่ ทิชัมพร เอี่ยมเรไร กล่าวถึงประสบการณ์ส่วนตัวเกี่ยวกับการชกมวยว่า

เพราะเมื่อก่อนรายการน้อยก็มีส่วนให้รู้จักนักมวยน้อย ดูแค่นั้นก็ติดตามนักมวยแค่นั้น การติดตามนักมวยมันก็เลยมีมากกว่าเดี๋ยวนี้ อย่างเมื่อก่อนไทยรัฐ หน้ากีฬา, น. 16 มีคอลัมน์กีฬาจะมีผลมวย เพราะเมื่อก่อนพี่ก็เคยเล่นพนัน เล่น 5 บาท 10 บาท ก็เล่น เวลาเล่นแล้วมันจะสนุกมากขึ้น มันตื่นเต้น ไม่อยากเสียดังค์ ก็ต้องทำการบ้าน ต้องรู้ข้อมูลให้มากกว่าคนอื่น (ทิชัมพร เอี่ยมเรไร, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552)

สำหรับกรณีของพื้นที่ในการชมมวยคู่ แม้ว่าการเข้าถึงสื่อจะมีความสะดวกและต้นทุนที่ต่ำกว่า แต่ก็ไม่สามารถสรุปได้ว่าเมื่อโทรทัศน์ถ่ายทอดมวยคู่ไปสู่อ่านทุกหลังได้แล้วจะทำให้ผู้ชมที่เดินทางไปชมมวยที่สนามจริงนั้นหมดไปเลย เหตุผลส่วนหนึ่งผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าน่าจะมาจากมุมมองและบรรยากาศในการรับชม ประกอบกับกิจกรรมระหว่างที่รับชมมวยไทยผ่านประสบการณ์จริงที่เกี่ยวข้องกับการพนันนั้นสามารถต่อรองการชกของนักมวยที่กำลังชกก็สร้างอรรถรสให้กับผู้รับชมมากยิ่งขึ้น จรัญ แพนมวย วัยกลางคน กล่าวเสริมว่า เขาก็เป็นคนหนึ่งที่ชื่นชอบการชมมวยมาตั้งแต่สมัยเด็ก โดยการติดสอยห้อยตามญาติผู้ใหญ่ (ตา) และก็ชอบพนันตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา แม้ว่าสมัยนั้นการรับชมจะไม่ได้หาชมตามโทรทัศน์สะดวกสบายเหมือนปัจจุบันก็ตาม

“เมื่อก่อนสมัยเด็กผมเริ่มดูโดยการดูเป็นเพื่อนตา ก็ตามตาผมไปดูตามบ้านเพื่อนเขาที่บ้านสมัยนั้นยังไม่มีโทรทัศน์ ก็อาศัยไปดูบ้านคนอื่นเขา พอตาเสียผมก็ไม่ค่อยได้ดูอีก เพราะไม่มีเพื่อนดู เพิ่งกลับมาดูได้สัก 7-8 ปีได้” (จรัญ, สัมภาษณ์ 13 มิถุนายน 2552)

เนื่องจากในยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคที่มีการแข่งขันทางข้อมูลข่าวสาร มิใช่เพียงเฉพาะการแข่งขันกันเฉพาะกีฬาที่แข่งขันกันในประเทศเท่านั้น แต่มวยคู่ในวันนี้ต้องแข่งขันกับกีฬาหลาย ๆ ประเภททั้งมวยสากล ฟุตบอลต่างประเทศ เทนนิส เป็นต้น จึงเกิดคำถามขึ้นว่าเมื่อการเข้าถึงสื่อมีความสะดวกง่ายต่อการเข้าถึงแล้วผู้ชมมีทางเลือกในการรับชมแล้ว จะส่งผลต่อความนิยมในการชมมวยคู่อย่างไร ซึ่งประเด็นนี้ วิเชียร นิลกานนท์ แสดงความเห็นไว้ว่า

“คนดูที่เขาดูโทรทัศน์ก็เป็นกลุ่มเดียวกับที่ดูที่สนามนั่นแหละ เพียงแต่ว่าคนดูที่ดูผ่านโทรทัศน์นั้นมีมากกว่า เพราะว่ามันเยอะ” (วิเชียร นิลิกานนท์, สัมภาษณ์, 20 มีนาคม 2552)

แม้มวยคู่จะได้รับค่านิยมจากผู้ชมเป็นจำนวนมาก แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ผู้ชมที่รับชมมวยคู่ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ชมที่อยู่วงนอก กล่าวคือเป็นผู้ชมที่อาศัยอยู่ไกลจากสนามมวยที่ทำการถ่ายทอดโทรทัศน์ นอกจากนั้นผู้ชมที่เข้ามาชมที่สนามมวยส่วนใหญ่ไม่ได้เข้ามาชมมวยคู่แต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น กลุ่มผู้ชมที่เข้ามาชมมวยไทยที่สนามมวยนั้นส่วนใหญ่เป็นผู้ชมหน้าเดิมหรือจะเรียกว่าผู้ชมขาประจำที่เข้ามาชมก็คือ “เซียนมวย” ดังที่ วิเชียร นิลิกานนท์ โฆษกมวยผู้มีประสบการณ์ในวัย 73 ปีกล่าวถึงผู้ชมที่เข้ามาชมมวยไทยที่เวทีมวย 7 สีสถานที่ทำงานของตนว่า

ถ้าเป็นผู้ชมที่สนามหากเป็นหน้าเดิม 90 เปอร์เซ็นต์คือเข้ามาเล่นพนัน ส่วนถ้าเป็นหน้าใหม่ ๆ นั้นถึงจะเป็นผู้ชมที่เข้ามาดูมวยจริง ๆ ผู้ชมที่เข้ามาประจำบางคนก็รู้จักหน้าตา บ้างก็ถามว่าวันนี้ใครจะชนะบ้าง ขนาดนั้นก็มี ผมว่าตรงนี้แหละที่ทำให้เขามาชมถึงสนาม แต่บางครั้งผมก็ต้องระวังตัวเหมือนกันนะ เวลาเกิดเรื่องทะเลาะกันข้างใน (วิเชียร นิลิกานนท์, สัมภาษณ์, 20 มีนาคม 2552)

ทั้งนี้.หริรักษ์ สุตะบุตร นักวิชาการผู้ที่เคยให้ความสนใจในมวยไทยและในอดีตเคยเป็นผู้ผลิตวิดีโอเทปยอดมวยไทย กล่าวว่า “กลุ่มคนดูมวยไทยในปัจจุบันน่าจะแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ประเภทแรก เป็นเซียนพนัน ประเภทที่ 2 เป็นคนที่ชอบศิลปะการต่อสู้มวยไทย ชอบความดุเดือด ประเภทที่ 3 ดูมวยเป็นครั้งคราว” (อ้างถึงใน สมเกียรติ ยังชื่นสวัสดิ์, 2537, น. 55) ดังนั้น จึงไม่น่าแปลกใจที่ส่วนใหญ่ของแฟนมวยคือกลุ่มผู้เล่นการพนัน

นอกจากนั้น วิเชียร นิลิกานนท์ กล่าวถ่ายทอดความรู้สึกถึงพัฒนาการรายการมวยคู่ในด้านการขยายพื้นที่การสื่อสารได้ไกลมากขึ้น ว่าปัจจุบันรายการมวยคู่ได้รับความนิยมจากชาวต่างชาติที่เริ่มเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลมาชมมวยไทยถึงประเทศไทย เพราะเนื่องจากมวยคู่ในวันนี้มิได้มีเฉพาะแค่ชาวไทยเพียงเท่านั้น สัญญาณดาวเทียมได้ทำให้มวยไทยเป็นที่รู้จักดังประสบการณ์ของวิเชียร นิลิกานนท์ คลุกคลีกับผู้ชมมวยมาเป็นเวลานานและเริ่มให้ความเปลี่ยนแปลงไว้เป็นคำบรรยายว่า “ส่วนใหญ่เป็นต่างชาติ โดยมากจะมากับไกด์ทัวร์หรือไม่ก็สนใจแล้วเข้ามาชม ที่ช่องเจ็ดนี้ไม่ค่อยเยอะเพราะว่าไม่ค่อยรู้จักเหมือนราชดำเนินหรือเปล้าก็ไม่รู้นะ แต่เมื่อก่อนคนดูก็มีเฉพาะคนไทยเท่านั้นแหละ” (วิเชียร นิลิกานนท์, สัมภาษณ์, 20 มีนาคม 2552)

ภาพที่ 7.8

แสดงการรับชมมวยไทยของผู้ชมชาวต่างชาติ

โทรทัศน์กับมวยตู้ในยุคอุตสาหกรรมสื่อนี้ ข้อจำกัดทางด้านเทคโนโลยีเช่นยุคบุกเบิกโทรทัศน์ไทย ที่มีราคาสูงเป็นเหตุให้การใช้สื่อมีการกระจุกตัวอยู่ที่กลุ่มผู้รับชมที่มีฐานะเพียงพอที่สามารถซื้อโทรทัศน์ได้เท่านั้น ได้เริ่มลดลงเป็นอย่างมากโดยเฉพาะจากข้อมูลปี พ.ศ. 2540 ที่แสดงให้เห็นได้ว่าจำนวนผู้ชมมวยตู้ในแต่ละรายการนั้นเพิ่มมากขึ้นเรื่อย นั่นก็เป็นการสะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ในมวยตู้ยุคอุตสาหกรรมสื่อนี้เองที่ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้นกว่ายุคบุกเบิกโทรทัศน์ไทยและยุคที่มวยตู้กำลังปรับตัว เนื่องมาจากจำนวนช่องทางที่เพิ่มมากขึ้น กอปรกับเทคโนโลยีโทรทัศน์มีความแพร่หลาย ทำให้มูลค่าของเทคโนโลยีมีราคาถูกลงมาก ทุกบ้านเรือนจึงสามารถมีโทรทัศน์ครอบครองได้ไม่ยากนัก

ตารางที่ 7.11

แสดงข้อมูลความนิยมของผู้ชมรายการมวยทางโทรทัศน์

ลำดับที่	รายการ	ช่อง	TV Rating	จำนวนผู้ชม x 1,000
1.	ดาวรุ่งทีวีสี 7	7	6.1	1, 251
2.	ศึกจ้าวมวยไทย	3	5.2	1,078
3.	ศึกศิลปมวยไทยนายขนมต้ม	5	2.0	418
4.	ศึกอัศวินดำ	9	1.4	291
5.	มวยเด็ดช่อง 3	3	0.4	81

หมายเหตุ: กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป สุ่มตัวอย่างทั่วประเทศระหว่างวันที่ 1-31 พฤษภาคม 2540

ที่มา: บริษัท ดีมาร์ จำกัด, อ้างถึงใน กลวิธีการบรรยายกีฬามวยไทยทางโทรทัศน์ (น. 3), โดย ทักษิณา ณ ตะกั่วทุ่ง, 2541, วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน.

จากตารางข้างต้นพบว่าตัวเลขจำนวนผู้ชมรายการมวยดูหากเปรียบเทียบกับรายการทั่วไปที่ออกอากาศในช่วงที่ไม่ใช่เวลาทองนั้น ถือได้ว่ารายการมวยเป็นรายการที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมเป็นอย่างมากโดยเฉพาะรายการดาวรุ่ง 7 สี ที่ออกอากาศทางช่อง 7 และรายการศึกจ้าวมวยไทยที่ออกอากาศทางช่อง 3 นั้นวัดจำนวนผู้ชมได้ค่าเรตติ้งได้เกิด 5.0 ถือว่าเป็นรายการกีฬาที่ผู้ชมต่างให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้จากการสังเกตของผู้วิจัยประกอบกับการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการตามแหล่งชุมชนพบว่าผู้รายการมีพฤติกรรมการรับชมที่มีลักษณะเป็นแฟนรายการประจำมีการรับชมในสถานที่ประจำ เช่น บ้านเรือน ร้านค้า ร้านอาหาร เป็นต้น อีกทั้งการรับชมจะมีกระบวนการกรองผู้ชมหน้าใหม่ที่เข้าชมรายการมวยด้วยตนเอง ด้วยกลุ่มผู้ชมกลุ่มเดิมและเป็นแฟนประจำจึงส่งผลให้ยอดของจำนวนผู้ชมรายการมวยดูอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพราะมีผู้ชมหน้าใหม่เพิ่มขึ้นอยู่เสมอ

รูปแบบการรับชม

สำหรับรูปแบบการรับชมของผู้ชมรายการมวยคู่หลักกล่าวว่าในอดีตการชมมวยไทยที่สนามแข่งขันจริงก็ย่อมมีการพนันขันต่อเป็นเรื่องปกติธรรมดาแล้ว มวยคู่ทางจอแก้วก็รับเอาพฤติกรรมกรรมการชมที่เหล่าเซียนมวยหรือผู้ชมต่างส่งสัญญาณส่งอัตราต่อรองกลับออกไปสู่สนามได้ขณะเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าแม้จะเป็นการรับชมมวยไทยผ่านโทรทัศน์ก็ตาม แต่ผู้ชมก็ไม่ได้ชมรายการมวยคู่โดยลำพังเสมอไป รูปแบบการชมมวยคู่จึงเป็นการชมในแบบรวมกลุ่มการชมที่เห็นได้จากสัญญาณการพนันขันต่อที่ส่งผ่านรายการมวยคู่ ด้วยกิจกรรมลักษณะการชมของผู้ชมมวยคู่ที่มีผลในอรรถรสในการรับชม ตั้งแต่อดีตมาจนปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2552) รูปแบบการรับชมของผู้ชมก็มีได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมแต่อย่างใด กล่าวได้ว่าการรับชมมวยคู่ให้สนุกก็ต้องชมกันหลาย ๆ คน ดังที่ จรัญ แพนมวยวัยกลางคน ได้กล่าวว่า “มวยไทยที่วิวคนดูเยอะนะครับในระดับชาวบ้าน ขนาดอยู่ในโรงพยาบาลยังได้ยินเสียงเชียร์มวยเลยสมัยเรียนมัธยมผมดูเกือบทุกสัปดาห์ก็พอสรุปได้ว่า ต้องเข้าใจศาสตร์และศิลป์ด้านนี้ในระดับหนึ่ง ถึงจะดูสนุก” (จรัญ, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2552)

ทั้งนี้นอกเหนือจากการชมแบบกลุ่มของผู้ชมแล้ว รูปแบบการรับชมยังเป็นการจำลองบรรยากาศการรับชมให้ใกล้เคียงกับการชมในสนามจริงและการรวมกลุ่มก็ยังมีผลต่ออรรถรสการเชียร์ของผู้ชม ดังที่ทิชัมพร เอี่ยมเรไร กล่าวไว้ว่า “การเชียร์กันหลาย ๆ คนมันสนุกกว่าแน่นอน มันได้เชียร์วัง ไม่ว่าต่างฝ่ายจะเป็นการเชียร์ฝ่ายตรงข้ามกัน หรืออาจจะเชียร์ฝ่ายเดียวกัน มันก็มีผลต่อการชมมากขึ้น คือ มันมันส์กว่าชมคนเดียวแน่นอน” (ทิชัมพร เอี่ยมเรไร, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552)

อย่างไรก็ตาม ในรูปแบบการรับชมเป็นกลุ่มนั้น ด้วยลักษณะของสื่อโทรทัศน์ที่แตกต่างจากในอดีตที่ว่า สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ทุกครัวเรือน รวมทั้งยังสามารถเข้าถึงและเป็นเจ้าของได้ง่ายกว่า เนื่องจากราคาของเครื่องรับมีราคาไม่แพงหากเทียบกับราคาเครื่องรับสมัยที่ยุคบุกเบิกวงการโทรทัศน์ จนกล่าวได้ว่าโทรทัศน์กลายเป็นสิ่งที่ทุกครัวเรือนจำเป็นต้องมีก็ว่าได้ ด้วยเหตุนี้ได้เปลี่ยนแปลงลักษณะความเป็นสื่อโทรทัศน์จากสื่อที่ค่อนข้างมีความเป็นสาธารณะได้ปรับมาสู่ลักษณะความเป็นสื่อที่มีลักษณะความเป็นส่วนตัว จากประเด็นดังกล่าวนี้ส่งผลให้การรับชมมวยคู่ในรูปแบบการรับชมเป็นกลุ่มนั้นก็มิได้เปิดอิสระให้กับผู้ชมแปลกหน้าหรือไม่รู้จัก ด้วยความเป็นพื้นที่ส่วนตัวนี้เองการรับชมมวยคู่แบบกลุ่มนี้ต้องมีการคัดกรองของเจ้าของพื้นที่ ดังที่ทิชัมพร เอี่ยมเรไร แสดงทัศนะของการชมมวยคู่แบบกลุ่มไว้ดังนี้

คงด้วยเพราะทีวีเป็นของที่ส่วนใหญ่จะต้องอยู่ในบ้าน อยู่ในพื้นที่ส่วนตัวอยู่แล้ว ดังนั้น ผู้ชมก็ต้องรู้จักกัน ขึ้นอยู่กับมิติหรือเป้าหมายของผู้ชมด้วยเหมือนกัน หากผู้ชมดูกันเพื่อความสนุกสนานรื่นเริงอันนี้การรู้จักกันก็เพราะเหตุผลที่ว่าโทรทัศน์ในพื้นที่ส่วนตัวมากกว่า แต่ถ้าเป็นการชมกันตามร้านอาหาร ร้านตัดผมอันนี้เป้าหมายของผู้ชมมีการพัวพันเกี่ยวข้องด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมด้วยกันอาจจะไม่สนิทเท่าที่กลุ่มผู้ชมที่ดูเพื่อความสนุกสนานที่มีขนาดของกลุ่มเล็กกว่ากลุ่มที่ชมเพื่อพัวพันกันต่อกัน ก็เป็นเรื่องปกติที่กลุ่มที่เล่นการพนันจะต้องมีขั้นตอนของการตรวจสอบผู้ชมที่ชมอยู่ด้วยกัน เพราะมันเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย (ทิชัมพร เอี่ยมเรไร, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552)

ด้วยความเป็นสื่อที่ค่อนข้างมีความส่วนตัวนี้เอง ประกอบกับการชมของผู้ชมรายการมวยคู่ก็มีเรื่องการพัวพันกันต่อเนื่องอยู่ด้วย โดยเฉพาะหากเป็นการชมที่มีลักษณะเป็นกลุ่ม ผู้ชมจะสามารถสังเกตได้ตามร้านอาหาร ร้านตัดผมชาย ร้านกาแฟ ผู้วิจัยสังเกตว่าพื้นที่เหล่านี้ส่วนใหญ่กับการรวมกลุ่มของผู้ชมนั้น ต้องเป็นพื้นที่ของเพศชายที่ค่อนข้างมีการปะสังสรรค์กันอย่างเป็นประจำ

ในการชมมวยไทยนั้นนอกจากจะต้องมีความเข้าใจในกฎกติกาแล้ว ผู้ชมจะต้องทำความเข้าใจทั้งภาษา หรือเทคนิคการต่อสู้ที่หลากหลายมากขึ้น กว่าในอดีตเมื่อผู้ชมทำความเข้าใจในมวยไทยมากขึ้นก็จะสามารถชมมวยไทยได้สนุกมากขึ้น นอกจากนั้นพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นร้านอาหาร ร้านตัดผม หรือแม้แต่โรงพยาบาลก็สามารถเป็นพื้นที่ในการรับชมมวยคู่ กล่าวได้ว่าสถานที่ใดเมื่อมีกลุ่มคนมารวมกันหลาย ๆ คน เพื่อชมมวยคู่ก็พอจะเชื่อได้ว่าดีกว่าชมมวยอยู่คนเดียวที่บ้านแน่นอน ผู้วิจัยจึงถามคำถามต่อไปกับจรัญ แฟนมวยวัยกลางคนรายนี้ต่อไปอีกว่า

ผู้วิจัย : แล้วทำไมต้องออกมาดูกันตามนอกบ้าน (พื้นที่สาธารณะ) ด้วย

จรัญ : ผมว่ามันสนุกกว่าดูคนเดียวนะ ความจริงดูที่บ้านถ้ามีเพื่อนมันก็สนุกอยู่แล้ว ก็มีนะที่ไปยืนดูในที่ที่ไม่เคยดู แคได้ฟังได้พูดได้วิจารณ์ ผมว่ามันก็สนุกแล้ว (จรัญ, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2552)

การมีส่วนร่วมในการรับชมนั้นช่วยให้เพิ่มอรรถรสในการรับชม โดยจรัญ แฟนมวยวัยกลางคน กล่าวมาก็แสดงให้เห็นว่าในขณะที่ผู้รับสารรับสารจากรายการมวยคู่อยู่นั้นจะได้รับความสนุกสนานจากการชม จากการได้สื่อสารระหว่างกัน โดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเพื่อเป็นการกระตุ้นอารมณ์ในการรับชมมากขึ้นกว่าเสียงบรรยายจากผู้บรรยายแต่เพียงอย่างเดียว เพราะ “ภาษาปาก” ระหว่างผู้ชมกับผู้ชมก็สามารถสร้างบรรยากาศความรู้สึกในการรับชมได้ บางครั้ง

ภาษาเหล่านี้สามารถสื่อสารระหว่างผู้ชมในด้านอารมณ์ได้มากกว่าผู้บรรยายที่สื่อสารผ่านสื่อกลาง
ดังที่จรัญ แพนมวอยวัยกลางคนกล่าวต่อไปอีกว่า

การพากย์เมื่อไหร่จะพัฒนาเสียที แต่ละคนตัดสินการพูดที่คิดว่าเท่ออกมาเต็มที่ แต่
มันฟังแล้วล้นเกินไป รายการมวยไทยที่ผมดูแล้วสนุกมาก ๆ นั้น เทาที่จำได้มีของคุณ
พิษณุ นิลกลัดกระมังครับ ที่สุดยอด การพากย์ไม่จำเป็นต้องตะแบงแหกปากให้เข้า
จังหวะการชกที่คิดว่ามันที่สุดแล้ว แต่คุณพิษณุพูดนิ่ม ๆ สบาย ๆ ทำให้น่าดูขึ้นอีก
เยอะ ไม่นับศัพท์เฉพาะที่แกคิดขึ้นมาอีกต่างหาก เช่น แต่งตัว หรือเขย่าวขวิด ตอนนั้น
เมื่อสัก 15 ปีที่แล้วนี่ดังมากเลยนะ เรื่องพากย์นี่ต้องพอดี ๆ เกินไปผมก็ว่าแทนที่สนุก
พาลหมดสนุกไป (จรัญ, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2552)

การรับชมแบบกลุ่มนี้เอง ทำให้เกิดการสื่อสารกันภายในกลุ่ม ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า
แม้ว่าช่องทางจะเพิ่มมากขึ้นเท่าไร การเข้าถึงสื่อโทรทัศน์จะสะดวกสบายมากขึ้น แต่รูปแบบการ
รับชมก็ยังไม่ผิดแผกไปจากยุคบุกเบิกโทรทัศน์ไทยเลย นั่นคือ การรับชมแบบกลุ่ม เหตุผลหนึ่ง
นั่นคือ การสื่อสารกันภายในกลุ่ม และกิจกรรมที่มีภายในกลุ่มช่วยสร้างบรรยากาศให้สนุกสนาน
มากขึ้นนั่นเอง แต่อย่างไรช่องทางที่เพิ่มมากขึ้นก็ส่งผลต่อรูปแบบการรับชมที่หลากหลายขึ้น เมื่อ
จำนวนรายการเพิ่มตามจำนวนรายการ ส่งผลต่อการเลือกรับชมของผู้ชมรายการมวยคู่ที่จะเลือก
รับชมรายการที่มีคู่มวยที่น่าสนใจเป็นลำดับแรก เนื่องจากรายการแต่ละรายการนั้นจะค่อนข้างมี
ความแตกต่างกันในเรื่องของการจัดคู่ชก ดังที่ ทิฆัมพร เอี่ยมเรไร ผู้ชมมวยได้กล่าวถึงการจัดลำดับ
ความสำคัญของแต่ละรายการไว้ว่า

ถ้าให้เทียบแต่ละรายการเลย รายการช่อง 7 นะมวยดี ชกดี ดูแล้วมันส์ที่สุด อย่าง
แรกคือเราดูวันเสาร์ก่อน ถ้าหากสมมุติว่าทุกรายการมาลงไว้ในวันเดียวกันทั้งหมดก็
จะเลือกชมรายการช่อง 7 เพราะว่ามันส์ที่สุด ช่อง 3 ก็โอเค, ช่อง 11 NBT บางทีก็
ถ่ายบางทีก็ไม่ถ่ายมันส์เลยไม่น่าดู อาจเพราะเป็นเรื่องเวลาที่มีอยู่จำกัดแค่ 1 ชั่วโมง
คุณทรงชัย รัตนสุบรรณ เขาก็เลยไม่อยากถ่ายเพราะว่าไม่คุ้มกัน เองง่าย ๆ เลยอย่าง
ช่อง 9 ศีกข์ศวินดำ การจัดคู่ชกในรายการหากเทียบกับรายการอื่นก็บอกได้ว่ารายการ
นี้เป็นรายการที่จัดคู่มวยได้ห่วยที่สุด คือคู่มวยชกกันไม่มันส์ แต่ด้วยความที่รายการ
ถ่ายทอดเวลากลางวัน ก็จะต้องมาเวลาเพื่อไปดูรายการมวยช่อง 7 แต่ถ้าศีกข์ศวินดำ
ไปอยู่ตอนกลางคืนเหมือนรายการมวยลูมพินทางช่อง 5 ละก็เ็นแน่ ๆ แต่พอช่อง 5
ถ่ายกลางคืนแต่มีการจัดคู่มวยที่น่าสนใจ พี่เห็นแล้วเ็นน่าดู ก็จะติดตามดู (ทิฆัมพร
เอี่ยมเรไร, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552)

จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่ารูปแบบการชมของผู้ชมนั้นจะมีการจัดลำดับความสำคัญของรายการ ทั้งนี้การจัดลำดับความสำคัญของรายการจะมาจากประสบการณ์ของผู้ชมที่เคยชมรายการนั้นและข้อมูลประกอบจากสื่อชนิดอื่นเช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ เป็นต้น โดยผู้ชมจะเลือกชมรายการที่มีการจัดนักมวยที่มีการชกสนุกและน่าสนใจ โดยจะจัดลำดับความสำคัญของรายการนั้นไว้ล่วงหน้า นอกจากนั้นแล้วการรับชมของผู้ชมยังมีการติดตามชมอย่างเป็นประจำ ซึ่งในกรณีของรายการที่ไม่ได้มีการจัดชกอย่างเป็นประจำ การติดตามก็จะค่อนข้างมีอยู่ต่ำ ทั้งนี้ในระดับการจัดลำดับความสำคัญนั้นกล่าวได้ว่าสามารถกำหนดกิจกรรมประจำวันของผู้รับชมได้ เช่นเดียวกับที่ ทิชัมพร เอี่ยมเรไร ได้ยกตัวอย่างการชมจากประสบการณ์ส่วนตัวว่า

จะดูมวยก่อน บางทีเรามีธุระเนี่ย ถ้ามวยสนุกเราก็อาจเลี่ยงธุระไว้ก่อน เราเลื่อนธุระไว้ออกไปได้ เลือกดูมวยก่อนเป็นลำดับแรก ถ้ามวยสนุกมีอย่างอื่นมาเราก็ลืมเสาร์อาทิตย์นี้พี่ก็พยายามจะไม่รับนัดอะไรที่มาทับกับเวลารายการมวยที่ตั้งใจดู หากเปรียบกับฟุตบอลมันก็มีเรื่องความเป็นแฟนประจำของทีมนั้น ๆ เวลาชมบอลส่วนใหญ่ก็จะเลือกชมแค่ทีมที่เราตามเชียร์ แต่มวยมันไม่เหมือนกันมันเลือกเชียร์ได้หลายคน หลาย ๆ คู่ อย่างเมื่อวันอาทิตย์ที่ผ่านมาเนี่ย คู่มวยน่าดูมากพี่ก็จะลืดอกเวลาไว้เลยว่าจะดูแน่ ๆ (ทิชัมพร เอี่ยมเรไร, สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552)

ตารางที่ 7.12

แสดงการเปรียบเทียบตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของมวยไทย

ยุคอุตสาหกรรมโทรทัศน์ (พ.ศ. 2532-2551)

เกณฑ์การวิเคราะห์		มวยไทยยุคอุตสาหกรรมโทรทัศน์ (พ.ศ. 2532-2551)
ผู้ส่งสาร (Sender)	ความเป็นเจ้าของรายการ	เจ้าของรายการเป็นบริษัทเอกชนซื้อเวลาเพื่อผลิตรายการ / ช่อง 7 ยังคงผลิตรายการเอง / ช่อง 5 เวทีมวยลุมพินีเป็นผู้เช่ารายการเอง
	การผลิตรายการ	แต่ละรายการมีเวทีในการถ่ายทอดสดเป็นประจำทุกสัปดาห์ / ขายเวลาให้เอกชนเป็นผู้ผลิตรายการ ยกเว้นมวยไทย 7 สี
	เวลาการออกอากาศ	เสาร์ อาทิตย์ / ช่วงเวลาหลังเที่ยงเป็นต้นมาสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้รับชม ที่ส่วนใหญ่เป็นเพศชายส่วนใหญ่ต้องอิงเวลาที่สนามมวยด้วย ยกเว้นช่อง 7 ที่มีสนามและผลิตรายการเอง
ผู้ส่งสาร (Sender)	บุคลากร	ใช้ระบบโปรโมเตอร์ในการจัดหานักมวยอีกทั้งสร้างเอกลักษณ์ประจำตัวของโปรโมเตอร์
เนื้อหา (Message)	การจัดลำดับความสำคัญ	จัดลำดับคู่มวยคู่สำคัญไว้คู่ที่ 4 หรือ 5 ขึ้นอยู่กับเวลาของแต่ละรายการ แต่ต้องจัดวางไว้ก่อนคู่สุดท้าย ยกเว้นรายการมวยจากลุมพินีเนื่องจากเวลาน้อย
	เนื้อหาในมิติความเชื่อและวัฒนธรรม	มีเนื้อหาความเชื่อ/วัฒนธรรมที่ปรากฏผ่านจอโทรทัศน์ค่อนข้างน้อยลง อันเกี่ยวข้องกับเรื่องเวลาในการถ่ายทอด แต่สำหรับนักมวยยังมีมิติเรื่องความเชื่ออยู่แต่ไม่เข้มข้นเหมือนอดีต
	มวยคู่กับโฆษณา	การโฆษณาแข่งขันกันสูง ทั้งทางตรง (โฆษณาระหว่างเบรกและการบรรยาย) และทางอ้อม (การมอบรางวัล)

ตารางที่ 7.12 (ต่อ)

เกณฑ์การวิเคราะห์		มวยไทยยุคอุตสาหกรรมโทรทัศน์ (พ.ศ. 2532-2551)
ช่องทาง (Channel)	ผังรายการ	ทุกวันเสาร์ อาทิตย์/ ตามวิถีชีวิตของผู้ชมและตามข้อบังคับในการถ่ายทอด
	จำนวนรายการมวยตู้	ภายหลังจากปี พ.ศ. 2531-2551 จำนวนรายการลดลงตามข้อกำหนดของ กบว.ตลอดมา
ผู้รับสาร (Receiver)	การเข้าถึงสื่อ	เข้าถึงได้ง่าย จำนวนช่องทางเพิ่ม เทคโนโลยีมีราคาถูก กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต
	รูปแบบการรับชม	รูปแบบการรับชมแบบกลุ่มเป็นส่วนมาก / ตามร้านอาหาร / ร้านตัดผม หรือพื้นที่สาธารณะของเพศชายแต่มีความเป็นส่วนตัว มีการกรองผู้ชมหน้าใหม่เพราะไม่ไว้วางใจ เนื่องจากกิจกรรมขณะชมมักชกกับการพนัน

มวยตู้ในยุคที่การผลิตสื่อโทรทัศน์อยู่ในสภาวะการณ์ที่มีความเป็นอุตสาหกรรมสื่อเต็มตัวอย่างชัดเจน กล่าวคือรายการต่าง ๆ ต้องผลิตเนื้อหาของรายการเพื่อรองรับความต้องการของผู้ชมให้มากที่สุด เพราะเมื่อรายการมีจำนวนผู้ชมติดตามชมรายการมากแล้ว จำนวนผู้สนับสนุนรายการที่ให้การอุปถัมภ์ก็เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้ผู้ผลิตรายการมวยตู้ในยุคปัจจุบันเป็นผู้ผลิตรายการที่ต้องคำนึงถึงเหตุผลเรื่องเศรษฐกิจร่วมด้วยเป็นหลัก โดยเฉพาะรายการที่เอกชนเช่าเวลาเพื่อผลิตรายการดังเช่น รายการศึกจ้าวมวยไทย, รายการศึกอัศวินดำ และรายการลุมพินีเกริกไกรที่ทางผู้จัดรายการนั้นเช่าเวลาต่อจากสถานีโทรทัศน์เพื่อผลิตรายการมวยตู้ สังเกตได้ว่ารายการประเภทนี้มีเนื้อที่ของโฆษณามากกว่ารายการที่ผลิตรายการโดยสถานีโทรทัศน์หรือสนามมวยเอง ทั้งนี้เนื่องจากการผลิตรายการของทางภาคเอกชนนี้คำนึงถึงผลกำไรสูงสุดเป็นหลัก (Maximum Profit)

เวลาในการออกอากาศมวยตู้ในยุคปัจจุบันต้องอิงกับเวลาของสนามมวยและผู้ชมรายการเป็นหลัก กล่าวคือทางฝ่ายผลิตรายการต้องถ่ายทอดสดมาจากการแข่งขันมวยไทยที่สนามจริงเป็นหลัก ในแต่ละรายการจะตกลงกับทางสนามมวยเพื่อทำการถ่ายทอดสด ทั้งนี้การกำหนดเวลา มีผลกับคู่ชกในรายการมวยตู้ด้วย เนื่องจากมวยตู้ที่มีเวลาการถ่ายทอดสดจำกัดก็จะเลือกช่วงเวลา

ถ่ายทอดสดเฉพาะมวยคู่สำคัญหรือเฉพาะมวยคู่เอก เช่น รายการศึกกลุ่มพินิเกริกไกร ที่มีรายการถ่ายทอดสดเพียง 1 ชั่วโมง ทางรายการสามารถถ่ายทอดสดได้เพียง 2 คู่ คือ มวยรองคู่เอกและมวยคู่เอกที่ชกที่เวทีมวยลุมพินี ขณะที่รายการมวยคู่ที่ค่อนข้างมีเวลาการถ่ายทอดสดมากกว่าก็สามารถจัดคู่มวยได้หลากหลายกว่า ทางผู้ผลิตรายการก็จะมีโปรโมเตอร์ในสังกัดของรายการ โดยโปรโมเตอร์ก็จะมีหน้าที่ติดต่อประสานงานระหว่างนายสนามมวย จัดหาคู่มวยขึ้นชกในรายการ กล่าวได้ว่าโปรโมเตอร์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการประสานงานระหว่างการผลิตรายการโทรทัศน์และสนามมวย

การผลิตแบบอุตสาหกรรมสื่อกับมวยไทยนี้เอง ส่งผลให้ทางรายการต้องจัดสรรเวลาให้กับผู้สนับสนุนรายการมากขึ้น ด้วยเหตุนี้เนื้อหาของรายการต้องจัดแบ่งพื้นที่ให้กับผู้สนับสนุนรายการมากขึ้น ส่งผลให้เนื้อหาในมิติวัฒนธรรมถูกแทนที่ด้วยผู้สนับสนุนรายการ โดยเฉพาะรายการที่เอกชนเป็นผู้ผลิตรายการจะเห็นได้ว่าบางรายการมีการตัดช่วงเวลาการไหว้ครูออกไปให้กับผู้สนับสนุนหรือการร่นย่อการไหว้ครูให้มีเวลาเหลือเวลาน้อยลงเพื่อเป็นการให้พื้นที่กับผู้สนับสนุนรายการมากขึ้น ทั้งนี้ในโฆษณาในการผลิตรายการมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบรายการเพื่อให้พื้นที่กับผู้สนับสนุนโดยเลี่ยงข้อกำหนดของ กบว. ที่จำกัดเวลาของการโฆษณาในรายการได้ 14 นาที โดยโฆษณาระหว่างยกต้องไม่เกิน 1 นาที รูปแบบรายการจึงปรับให้มีการโฆษณาแฝงไว้ในรายการไม่ว่าจะเป็นการมอบรางวัลให้นักมวย หรือการจัดรูปแบบมวยรอบที่มีชื่อผู้สนับสนุนหลักเป็นชื่อรายการมวยรอบ

การเข้าถึงสื่อของผู้รับสารในยุคปัจจุบันสามารถเข้าถึงรายการมวยคู่ได้เกือบสมบูรณ์ ร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะอาจกล่าวได้ว่าปัจจุบันนี้เกือบทุกครัวเรือนแล้วมีโทรทัศน์ไว้ประจำครัวเรือน ส่งผลให้การรับชมรายการมวยคู่สามารถรับชมได้อย่างทั่วถึง แต่ทว่าไม่ว่าเทคโนโลยีจะพัฒนาไปก้าวหน้าเพียงไร แต่การชมมวยคู่ก็ไม่ได้เปลี่ยนไปจากอดีตมากนัก กล่าวคือผู้รับชมนิยมที่จะชมกันเป็นกลุ่ม เพียงแต่ขนาดกลุ่มในการรับชมมีขนาดกลุ่มเล็กลงกว่าในอดีตเนื่องจากโทรทัศน์สามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น การรับชมแบบกลุ่มนี้มีเหตุผลมาจากการจำลองการเชียร์ข้างเวทีมวยโดยการรับชมแบบกลุ่มทางหน้าจอโทรทัศน์มักมีการพนันเกี่ยวเนื่องด้วยเช่นทุกยุคสมัย กล่าวได้ว่าการพนันกับการแข่งขันมวยไทยเป็นสิ่งที่ไม่อาจแยกขาดออกจากกันได้ ไม่ว่าจะเป็นยุคสมัย และไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิต ช่องทาง หรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องมวยไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร แต่สำหรับมิติการชมของผู้ชมนั้นเป็นมิติที่เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปน้อยที่สุด เพราะผู้ชมรายการมวยคู่ประจำส่วนใหญ่มักนิยมรับชมรายการเป็นกลุ่ม เพราะสามารถพนันขันต่อผลแพ้ชนะกันได้ภายในกลุ่ม